Einzelverkaufspreis RM 0.15

Karawanken Bote

Verlag und Schriftleitung: Klagenfurt, Bismarckring 13, Postfach 115 / Bezugspreis (im voraus zahlbar) monatlich RM 1.— frei Haus (einschließlich RM 0.20 Zustellgebühr
Abbestellungen der Zeitung für den nachfolgenden Monat werden nur schriftlich und nur bis 25. des laufenden Monats angenommen

Nr. 29. Krainburg, den 15. April 1944. 4. Jahrgang

338 sestrelov v štirih dneh

„Zadnji najskrajnejši napori" – Rekordno priznanje ameriškega lista „Exchange"

Berlin, 14. aprila. Spričo sedanje silovitosti zračne vojne oblede skoraj vse predidoče faze tega zagrizenega, srditega obračunavanja. Čisto jasno doživljamo sedaj tisti »zadnji, najskrajnejši napor britansko-ameriških zračnih bojnih sil«, ki so ga bili pred nekaj dnevi napovedali v Londonu in ki bi naj tokrat končno dosegel po želji naših nasprotnikov vedno znova zaželeni, a nikdar doseženi cilj »odločitve vojne samo v zraku«. Pičlo upanje, da bi se z zračno ofenzivo največjega sloga v zadnji uri morda vendar še rešili zgub materiala in ljudi, ki se jih boje pri vedno bolj naraščajoči nujnosti invazije, je pri tem očitno vzpodbuda Britancev in Amerikancev za vedno nova ogromna podjetja.

Toda kljub številčno ogromnim sovražnikovim oddelkom se je v dramatičnih zračnih bojih, ki so se izvojevali od velikonočne sobote nad ozemljem Reicha, doslej izkazalo samo eno odločujoče dejstvo, ki dovoljuje določene zaključke za nadaljnji razvoj: to je ogromna sila, nemške zračne obrambe, ki je samo v zadnjih štirih dneh lahko knjižila na kontu svojih uspehov s e s t r e l 338 s o v r a ž n i h l e t a l z u n i č e n j e m p r i b l i ž n o 2000 — 2800 m o ž britansko ameriškega letalskega osebja.

Londonsko poročilo lista »Exchange« je navedlo amerikanske zgube v sredo zjutraj z 80. To »rekordno priznanje« od strani Severnoamerikancev poskušajo sicer oslabiti z groteskno trditvijo, da je bilo baje v srditih zračnih bojih odstreljenih 126 nemških letal. To je pač že navada ameriškega zračnega vojskovanja, da napravi bridke lastne komunikeje »čitljivejše« za lastno prebivalstvo s takimi lažnivimi zračnimi zmagami. Te, v ameriški domišliji obstoječe številke seveda niti najmanj ne ustrezajo dejstvom in resnici. V njih se samo vedno znova zrcali varljivo sovražnikovo upanje, da bodo morda vendar enkrat z bojem utrudili naše zračno orožje — toda to upanje se ne bo spolnilo.

Nedič poziva vse Srbe

Belgrad, 14. aprila. Pod nadpisom »Glas Srbije« prinaša srbsko časopisje uvaževanja vreden oklic srbskega predsednika vlade, armijskega generala Milana Nedića, ki je z debelim tiskom objavljen na prvih straneh.

»Poslušajte klic srbskega naroda«, je napisano v oklicu in med drugim: »ta glas zabobni ob 12. uri, glas složnih in zedinjenih Srbov proti angleško-boljševiški pošasti Josipu Broz-Titu in vsem tistim, ki z njegovo pomočjo mislijo iztrebiti Srbijo in srbstvo. Srb noče v boljševiški jarem. On noče komunizma in se bo proti njemu bojeval do zadnjega moža in do zadnjega dihljaja. To naj vedo vsi in naj s tem tudi računajo. K orožju, Srbi! Boj za obstanek srbstva je začel, ali bo uničen boljševiški zmaj, ali pa se bo za vedno zaprla knjiga srbske zgodovine. Naj nam bodo za primer vse one zedinjene srbske sile, ki se bratsko ramo ob rami bojujejo. Demon Srbije, Tito, se je v svojih računih zmotil. Srbija brani svoj dom, svoje ime, svojo vero. V krvi in smrti so se zedinili vsi Srbi.

Čiščenje pri Jasiju pridobljenega sveta

Razbite boljševiške sile pri Brodiju - Odbit sovražni napad pri Nettunu

Oberkommando der Wehrmacht je dne 13. aprila objavilo:

V severnem delu Krima in na zemeljski ožini severovzhodno od Feodozije so se nemške in romunske divizije v srditih bojih ubranile boljševikov, ki ostro pritiskajo za našimi odmikanji. Odredi bojnih letalcev so uničili tam v obeh zadnjih dneh 82 sovjetskih oklopnjakov. Pri tem se je posebno odlikoval oddelek bojnih letalcev, ki mu poveljuje Hauptmann Ruffer. Severozahodno od Odese so naše čete po povelju zavzele svoje nove položaje ob zahodnem bregu Dnjestra. V bojih zadnjih dni so se tam z napadom in v obrambi posebno odlikovale čete, ki jim poveljuje General der Infarterie pl. Förster. Severozahodno od Jassija so nemški in romunski odredi nadaljevali s čiščenjem v prejšnjih dnevih pridobljenega sveta. Uničili so nekaj sovražnih bojnih skupin in zavrnili nasprotne napade boljševikov. V Vzhodni Bukovini je prišlo v nekaterih odsekih do bojnega stika s sovražnimi izvidniškimi silami.

Med srednjim Dnjestrom in prostorom severozahodno od Brodija so nemške in ogrske čete razbile skupine boljševiških sil. V hudih bojih zadnjih tednov se je tukaj odlično skazala brandenburška 208. pehotna divizija, ki jo vodi Generalmajor Piekenbrock. V tarnopolskih razvalinah se junaško bojujoča posadka zagrizeno brani proti sovražniku, ki še dalje napada z veliko močnejšimi silami pehote in oklopnjakov. Na bojišču pri Kovlu so naše čete vrgle Sovjete pri krajevnih napadih nazaj in odbile sovražne nasprotne napade ter uničile večje število oklopnjakov.

V mostišču pri Nettunu smo zavrnili sovražni, po močnem topništvu podprti sunek. Daljnostrelno topništvo se je bojevalo proti pristaniškemu ozemlju pri Anziu in Nettunu in razkropilo zbiranja sovražnih ladij. Odredi nemških bojnih in bombnih letal so podnevi in ponoči napadali skladišča municije in gonilne snovi v prostoru pri Anziu. Opazili so močne eksplozije in velike požare v prostoru, ki so bili cilj. Na južni fronti smo ob živahnem obojestranskem delovanju izvidniških in udarnih čet znova uničili več nasprotnikovih oporišč in pripeljali večje število ujetnikov.

Pri napadih severnoameriških bombnikov na jugovzhodno ozemlje Reicha in pri sunku sovražnih lovskih skupin proti Severni in Srednji Nemčiji smo včeraj sestrelili 51 severnoameriških letal, med njimi 38 štirimotornih bombnikov. Nekaj britanskih letal je v pretekli noči odvrglo bombe na obmestje Osnabrücka.

Brza nemška bojna letala so napadla londonski prostor.

Pridobitev višinskega sveta pri Jasiju

Odbiti sovjetski napadi pri Ostrovu - Uspehi nemškega topništva pri Nettunu

Oberkommando der Wehrmacht je dne 12. aprila objavilo:

Na severni fronti Krima so se nemške in romunske čete v trdih bojih odstavile na dalje proti jugu ležeče položaje. Odstrelile so veliko število sovražnih oklopnjakov. V teku tudi na polotoku Kerču uvedenih odmikanj smo izpraznili mesto in pristanišče Kerč, ko smo porušili vse vojnovažne naprave. V teku so še hudi boji z močno pritiskajočimi boljševiki.

Pri Ovidiopolu, vzhodno od izliva Dnjestra, so se naše čete ubranile silnih sovražnih napadov in uničile prodrle sovjetske sile. Pri tem je bilo uničenih 20 sovražnih oklopnjakov. Ob spodnjem Dnjestru in severnovzhodno od Jasija so se izjalovili po oklopnjakih podprti sovjetski prodorni poskusi. Severnovzhodno od Jasija so brze nemške čete vrgle sovražnika nazaj in vzele važen višinski svet. Uničile so več odrezanih sovražnih bojnih skupin. Med Stanislavom in Tarnopolom, ki ga še dalje žilavo branimo, so nemški in ogrski odredi kljub žilavemu sovražnemu odporu znova vzeli večje število vasi. V bojih zadnjih dni se je tukaj posebno skazal 506. oddelek »tigrov«, ki ga vodi Hauptmann Lange. Na bojišču pri Kovlu so naše čete razbile skupine sovjetskih sil. Jugovzhodno od Ostrova smo v ogorčenih bojih deloma s protisunkom odbili tekoče, z na novo pripeljanimi silami in močno podporo bojnih letalcev izvajane napade Sovjetov. V zadnjih dneh se je posebno odlikoval prvi bataljon 25. polka lovcev zračnega orožja, ki ga vodi Hauptmann Gehrken. Stražna vozila vojne mornarice so nad zalivom pri Narvi sestrelila štiri sovjetske bombnike.

Na italijanski južni fronti so včeraj udarna krdela zopet pognala v zrak več nasprotnikovih oporišč in bunkarjev z njihovimi posadkami vred. V prostoru pri Nettunu so naše daljnostrelne baterije dosegle v nasprotnikovih materialnih skladiščih močne eksplozije in trajne požare. Nemška bojna in torpedna letala so v zadnji noči izvršila napad na britansko-severnoameriški oskrbovalni promet v Sredozemlju. Pri tem so kljub močni sovražni obrambi uničila na morju pred Alžirom iz nekega konvoja dva rušilca in poškodovala šest tovornih ladij z 42.000 **brt, pogodivši jih z bombami in torpedi, tako močno, da se en del teh ladij lahko šteje med potopljene.**

Včeraj podnevi so utrpeli severnoameriški bombniki pri napadih na Srednjo in Vzhodno Nemčijo znova hude zgube. V silnih zračnih bojih in po protiletalskem topništvu smo sestrelili 129 sovražnih letal, med njimi 105 štirimotornih bombnikov. V več napadenih krajih, zlasti v obmestju Stettina, so nastale škode in zgube med prebivalstvom. Ob strnjenih oblakih so izvršili britanski bombniki v pretekli noči zastrahovalen napad na mesto Aachen. V obmestju so nastale škode, prebivalstvo je imelo zgube. Kljub težavnim obrambnim prilikam smo pri tem napadu kakor tudi nad zasedenimi zapadnimi ozemlji uničili 22 sovražnih letal. Nekaj britanskih letal je razen tega odvrglo bombe v prostoru pri Hannovru.

Brza nemška bojna letala so v zadnji noči z dobrim uspehom napadla cilje v Vzhodni Angliji. Zaščitna vozila nekega nemškega konvoja so v ustju reke Loire zbila štiri britanske lovske bombnike.

Naše podmornice so potopile pet ladij s 37.000 brt ter dva rušilca in en čoln za pospravljanje min.

Ko je Budimpešta označila žide...

Budimpešta, 14. aprila. Ko so se morali v sredo budimpeštanski židje prvič pokazati v javnosti z rumeno Davidovo zvezdo kot razpoznavnim znakom, je objavil list »Est Ujsag« izčrpno poročilo o budimpeštanski poulični sliki. Prebivalstvo ogrskega glavnega mesta je, tako ugotavlja list, prvikrat nekoliko doumelo, kako zelo je Budimpešta pojudena. Židovske množice, ki so doslej neopaženo zginjale v vrvežu velemesta, se sedaj zelo močno razlikujejo v splošni sliki, in celó tisti, ki so na podlagi statističnih podatkov imeli vpogled v številčni delež židov pri celokupnem prebivalstvu, niso bili malo presenečeni zaradi množice rumenih Davidovah zvezd. Pri tem je pa treba še pomisliti, da so se imoviti židje, ki jim je ta razpoznavni znak izredno mučen, popolnoma umaknili z ulice.

V nekaterih budimpeštanskih mestnih predelih so baje srečavali naravnost rumen val. V budimpeštanskih ulicah in v javnih lokalih je postalo precej tiho. Od tukaj se je začela propaganda prišepetavanja in razširjanje lažnivih govoric. Z rumeno Davidovo zvezdo označeni židje danes zdaleka niso več tako dovzetni za razširjanje poročil o grozotah in za propagando prišepetavanja, kakor tisti, ki so dobesedno zginili v milijonskih množicah velikomestnih ljudi. Označba židov je, kakor se vidi, že v prvih urah dosegla svoj pravi namen.

Prej kakor slej kominterna

Stockholm, 14. aprila. Prejšnji sovjetski stotnik Kravčenko, ki se je po svoji izjavi v severnoamerikanskem časopisju odpovedal Stalinu, je postal politična senzacija v USA. Kravčenko je med drugimi nadalje izjavil: »Kominterna je bila od Stalina samo na videz razpuščena. Resnično podpira kominterna komunistične stranke v drugih deželah ravno tako, kakor preje. Dosedanji oficialni organ kominterne je dobil v časopisu »Vojna i rabočji klas« svojega naslednika, po čegar pisanju se komunisti v drugih deželah ravnajo. Nova demokratična terminologija Moskve je samo manever, ki naj zakriva resnične namene. Sovjetska politika naj se pojavlja v svetu kot garancija za srečno bodočnost narodov, ali zasleduje med tem popolnoma druge smotre. V pogledu notranjih razmer v Sovjetski uniji je izjavil Kravčenko, da sovjetska vlada ni prav nič storila, da bi zavarovala najbolj elementarne pogoje svobode in da je ljudstvo izpostavljeno nepopisnemu zatiranju in terorju. V od Sovjetov spet zasedenih ozemljih je spet zavladala nezakonitost in sila. Zapori in koncentracijska taborišča so spet polni. Vlastodržci v Kremlju pripravljajo novo generacijo za bodočo vojno.

Britanska vojna industrija je zgubila do četrtka zvečer en četrt milijona ton premoga, ker so stavkali rudarji v Yorkshire, tako pravi nek poziv sveta britanskih delavskih **društev angleških delavcev.**

To je bilo celo Britancem preveč

Ženeva, 14. aprila. Kriza v vodstvu kanadskih, na Angleškem stoječih čet je torej s tem končana, piše »Daily Mail«, da je general Crerar prevzel poveljstvo in so sedaj te bojne sile podrejene vrhovnemu poveljstvu Montgomerya. Crerar se je moral sprva izkazati v Južni Italiji, kar se je med tem, ko je bil odstavljen prejšnji kanadski vrhovni poveljnik generalni poročnik Mac Naughton, tudi zgodilo. Mac Naughton, to se sedaj lahko pove, se ni mogel več držati, ko so njegove čete pri podjetju v Dieppe imele tako težke zgube. Njegovi resnični uspehi niso bili v nobenem razmerju z njegovim bahaštvom, kakor n. pr. tistim iz leta 1941. pred Dünkirchnom: »Kanadska armada je na srce Berlina upravljeno bodalo! ali od 1942: »Mi **bomo Nemce pohodili po trebuhu!«**

Romunija najbolj južnovzhodno ležeča trdnjava Srednje Evrope

Na smrt bolni romunski antantni političar in sovražnik Nemcev Titulescu je kratko pred svojo smrtjo doživel največje razočaranje v življenju. Francoz Tardieu, ki je enako kakor on preživljal v Cannesu svoje zadnje dni življenja, mu je dal čitati tajne akte, v katerih je bil viden zahrbten besedolom Anglije in Francije napram Romuniji. V aktih je bilo zapisano, da so leta 1916. zapadne sile dale Romuniji garancije, ali že od vsega početka niso imele namena za njihovo izpolnitev. Titulescu, ki je kot goreči branilec anglo-frankofilske politike poskušal kolikor mogoče trdno navezati Romunijo na London in Pariz, ki je iskal proti volji naroda priključek na Rusijo, ko so mu to pot odkazale Anglija in Francija, in ki je moral oditi, ko je skorajda suženjska naslonjenost na Zapad s svojimi vedno bolj se kažočimi vezami na Moskvo, kralju dala povod za spremembo kabineta, ta Titulescu je sklenil po poraznem odkritju o izdaji od strani svojih prijateljev, da pred njimi posvari svojo domovino in da jo odvrne od politike, ki jo je preje sam vodil.

Ne bi bil potreben ta Damask umirajočega politika, da bi Romunija končno le še našla pravo pot. V ostalem tudi njegovo ime ni imelo posebnega slovesa in potemtakem tudi nobenega vpliva na tok političnih dogodkov v prihodnjih letih. Pravočasno se je še spoznalo, da je Romunija v prvi svetovni vojni bila v napačnem taboru in samo propad Rusije in razpad Avstro-Ogrske sta romunskemu sobojevništvu z zavezniki dala videz pravilnega ravnanja. Dejanski se je romunsko državno ozemlje po pariških predmestnih dogovorih povečalo od 137.803 km² z 7,770.341 prebivalci pred vojno na 295.049 km² z 14,669.841 prebivalci v letu 1919. Iz male države je nastala pomembna srednja država. Dvolična igra Anglije — ravno tako kakor dogovori o Dardanelah in Prednjem Orientu — radi poraza Rusije niso postali očitni. Romunija je nasprotno pridobila skozi Besarabijo, nekdaj po Rusih ugrabljeno, a vedno od Romunije zahtevano ozemlje nazaj. Zaradi dogodkov leta 1940. (odstopitev Besarabije in Bukovine Sovjetski Rusiji, Južne Dobrudže Bolgariji in nekega dela Sedmograške Ogrski) je vendar zgubila nad 100.000 km² svojega ozemlja. Radi istočasnega vojnega pohoda je dobila Romunija nazaj svoječasno Sovjetski Rusiji odstopljeno ozemlje, ki se je po včlenjenju Transnistrije še znatno razširilo.

*

Romunija je bila dolgo časa samo objekt politike velesil. Državniška modrost usode turške nevarnosti sicer ni mogla zavrniti, pač pa časovno zadržati. Takratni obe kneževini Moldava in Vlaška tudi kasneje nikdar nista bile pod popolnim gospostvom visoke porte, ampak sta samo pripadale pod njeno vrhovno oblast, ali narodu kljub temu niso ostale prihranjene nadloge tujega gospostva. Ta sama na sebi revna dežela je postala predmet popolnega izkoriščanja in propad državnega, gospodarskega in kulturnega življenja je dosegel v 18. stoletju svoj višek, ko so bili na mesto domačih »hospodarov« postavljeni za vladarje priseljeni Grki, Phanarioti. Narod je stokal pod njihovo brutalno vlado, ki so jo izkoriščevali za osebno obogatenje in se niso ustrašili nobenih sredstev, radi izterjanja denarja in blaga od kmetov.

V Jasiju in Bukarešti so verjeli, da jim bo car v zaščito, ali kaj kmalu je bilo jasno, da zaveznik ni imel pred očmi osvoboditve Romunije, ampak pot po kopnem do Dardanel. Ko je v 17. stoletju kulturno in gospodarsko življenje bilo na zavidni višini, je v 18. stoletju sledil nagel padec. Postavljena med carjevo državo in polumesec, je končno postala žoga tuje politike. Kljub temu je zahtevala Rusija za vsako pomoč, ki je bila večinoma le navidezna, drago plačilo. V miru, sklenjenim v Kütschik Kaimardschie (1774) je carjeva država razširila svoje meje do Buga, v miru sklenjenim v Jasiju (1795.) do Dnjestra in po bukareškem miru (1812.) do Pruta. »Rusko prijateljstvo« je postalo permanentna politična obtežitev. Imperialistični nameni so bili prikriti po lepih potezah in tako je n. pr. Rusija sklenila l. 1826. s Turčijo v Ackermannu tako zvani »reglement«, ki naj bi popravil položaj v kneževinah, ali se je za Romunijo resnično izkazal kot škodljiv. Ko je dve leti pozneje izbruhnila ruskoturška vojna, so ruske čete zasedle Jassy in Bukarešto kot izhodišče za nadaljnje operacije na balkanskem polotoku. V miru, sklenjenem v Jedrinu, je bilo Rusiji prisojeno ustje Donave, in Romuni so imeli dvomljivo čast, gledati vzhodnega soseda kot zaščitno moč romunskih kneževin. Ni se čuditi, da so bile težnje po uporu upravljene ne samo proti Carigradu, ampak tudi proti Moskvi. Potem ko so bili Phanarioti zaradi, četudi samo delno uspešnega upora Tudora Vladimirescu leta 1821. pregnani, je začel boj romunskih rodoljubov proti ruski »zaščitni sile«. V

Moldavi to prizadevanje ni bilo uspešno. Neka po bojevnikih za svobodo Muntenie sestavljena ustava je zahtevala v prvi vrsti, da se odpravi rusko pokroviteljstvo. Rusija in Turčija sta odgovorili z vojaško zasedbo in brutalnimi merami zatiranja. Končno je Romunom le uspelo, zaradi ruskega poraza v krimski vojni, na miru, sklenjenem v Parizu (1856), da so dosegli povrnitev nekaterih ozemelj. Da že takrat Romunija ni postala samostojna, je pač pripisati nastopu Anglije kot bojnemu tovarišu Turčije. Skupna ruskoturška prizadevanja na kraju le niso mogla preprečiti ustanovitve kraljevine Romunije.

Rusija se je skupno s Turčijo tudi sedaj še enkrat lotila poskusa, privesti Romunijo v nekdanje razmere in sicer s tem, da je zahtevala odstranitev Alexandra Cuza. Novi knez in poznejši kralj Karol I. hohenzollernski pa je bil sposoben, da je notranje razmere mlade države utrdil in nasproti ostalim državam zavaroval državno samostojnost.

*

Obmejna zemlja Besarabija ne doživlja prvič v svoji zgodovini navala množic iz iztočne stepe. Ona je bila že od nekdaj vroče osporavano obmejno ozemlje, kakor Elsass in Lothringen, ali v svojem narodnostnem sestavu nedvoumno romunsko, kakor ono nemško. Ime Besarabija je po vlaškem knežjem rodu Basarab. Tartari so se bili naselili v njenem južnem področju, ali so bili pregnani po Genuezih. V boju proti nadmoči sovražnika na iztoku in severu, kjer so poskušali vdreti Poljaki so se držali, dokler končno niso podlegli osmanski vojski. Pomoči niso mogli pričakovati od nikogar. Od leta 1812. do leta 1917. je bila Besarabija ruska. Bil je to čas stalnega propadanja. Dne 21. novembra 1917. so si Besarabci izvolili Sfatul Tzarii, deželni svet, ki je kot narodno zastopstvo proglasil avtonomijo dežele. Zaradi notranjih nemirov, ki so jih delale boljševiške tolpe, so morali poklicati na pomoč romunsko vojsko. Dne 27. marca 1918. je bila izvršena slovesna združitev s kraljevino Romunijo. Sovjeti tega stanja kot pravnoveljavnega niso nikoli priznali, pač pa bi bili to storili, da so jih Romuni de iure priznali. Romunija je to odklonila. Po istočnem dogovoru leta 1933. je sledilo molčeče priznanje po Moskvi, ki je samo čakala na dan, ko bo brez obzira na dogovore in zaključke spet lahko zasedla romunsko državno ozemlje.

Z vpeljavo romunske uprave v poletju 1941. je bila gospodarska škoda kolikor mogoče odpravljena. Trgovski obrati, ki so bili po večini v židovskih rokah, so bili romunizirani. Kmetijstvo donaša zopet letine kakor v časih miru. Besarabija pridela letno 467.000 stotov pšenice, 7,762.806 stotov turščice, 851.000 stotov ovsa, 695.000 stotov rži in mnogo drugega. Desetletka romunske vlade daje osnovne pogoje za velikopotezne načrte in v tej stvari je romunski vladi najodločnejše ob strani nemška pomoč. Ta nekdaj najbolj pojudena romunska zemlja je danes popolnoma brez Judov.

*

Še nikoli se ni pripadnost Romunije k srednjeevropski usodni skupnosti tako jasno pokazala kakor ravno sedaj, ko mora braniti svoje državno ozemlje proti vzhodu. Romunija je najbolj južnovzhodno ležeča trdnjava Srednje Evrope. Njej je dano varstvo nad ustjem Donave. Kolebljiva politika v povojnih letih je bila vzrok, da je bila dežela pognana v vrtinec mednarodnih razprtij. V najboljših letih svojega političnega stremljenja se je postavila na stran osrednjih sil in je pred vsem z Avstro-Ogrsko bila v najboljših prijateljskah vezah. Nevarnosti vseslovansko-imperialističnega obkoljenja od strani Rusije in Srbije je poskušala uiti s pristopom h koaliciji osrednjih sil in se je spretno izognila vsem trajnejšim stikom z balkanskimi sosedi. Jasno je bilo, da so po zmagi zaveznikov, romunski politiki iskali svojo srečo v Parizu in Londonu. Vneti branilci te politike niso mogli opaziti nevarnosti, ki je radi tega nastala za deželo. Zasluga maršala Antonesca je, da je svoj narod v zadnjem trenutku po težki notranji krizi rešil pred prijemom boljševikov in njihovih anglo-amerikanskih pomagačev. Kakor se nadejajo v drugih deželah skozi splošno novo ureditev evropskega kontinenta trajnih razmer, od katerih bodo široke množice narodov našle mir za notranjo in zunanjo ureditev svojih držav, tako tudi Romunija že mnogo časa namerava, da se spomni svojih notranjih vrednot in da iz tega izvede zaključke za svoje narodnostno-evropske naloge.

Friedrich Horstmann

Zelo hude sovjetske zgube

Preprečeni prodorni poskusi močnejših sil - Boji na severni fronti Krima

Oberkommando der Wehrmacht je dne 11. aprila objavilo:

Na severni fronti Krima še trajajo hudi boji z veliko močnejšimi silami sovražne pehote in oklopnjakov. Jugozahodno in zahodno od Odese so se naše čete umaknile na ukazane cilje. Severovzhodno od Tiraspola so zajezile sovražen vdor, zapadno od Orheija za zožile vdorno mesto zadnjih bojnih dni. V Vzhodni Bukovini so odredi nemških oklopnjakov zlomili močan sovjetski odpor, sunili sovražnim napadnim skupinam v bok in jim skupno z romunskimi četami zadali najhujše zgube. V prostoru južno od Stanislava so nemški oklopnjaški grenadirji skupno z ogrskimi gorskimi četami iztrgali sovražniku mesto Delatin, ki je bilo začasno zgubljeno. Med Černovicami in Brodijem smo nadaljevali s čiščenjem sveta od razkropljenih sovražnih sil, ki so se trdovratno branile. Hrabra posadka v Tarnopolu se je še nadalje držala nasproti močnim sovražnim napadom.

Jugovzhodno od Ostrova so Sovjeti, pripeljavši nove sile, znova brezuspešno navalili na naše položaje. Odprava nekega krajevnega vdora je še v teku. Južno od Pskova Sovjeti tudi včeraj niso zopet napadli. Od 31. marca sem so tukaj nemške čete pod vrhovnim poveljstvom generala der Artillerie Locha in pod vodstvom Generalleutnanta Matzkyja preprečile prodorne poskuse daleko močnejših skupin sovražne pehote in oklopnjakov in prizadele sovražniku visoke zgube ljudi in materiala. Med drugim je bilo uničenih 306 sovražnih oklopnjakov in jurišnih topov ter 121 letal. V teh bojih so se posebno skazale gornješlezijska 8. divizija lovcev, ki jo vodi Generalleutnant Volckmer pl. Kirchensittenbach, kakor tudi enote jurišnih topov, ki jim poveljuje Major Ernst Schmidt. Pri uspehih obrambne bitke je odlično udeleženo zračno brodovje Generala der Flieger Pflugbalk. Posebno so se odlikovali letalski odredi pod vodstvom Obersta Kuehla in protiletalskega topništva pod Oberstleutnantom Bulla.

V več odsekih italijanske južne fronte so udarna krdela vdrla v močno izgrajene sovražne položaje in uničile številne bunkarje in oporišča nasprotnika z njihovimi posadkami vred. Sovražnik je imel visoke krvave zgube in zgubil veliko število ujetnikov. Italijanska torpedna letala so potopila v zadnji noči pred Anziom neko sovražno prevozno ladjo. Neka na zapadno obalo otoka Rhodos izkrcana četa je bila v boju pobita do zadnjega moža.

Pri obrambi sovražnik bombnih napadov na cilje v zasedenih sovražnih ozemljih smo dne 10. aprila in včeraj sestrelili 29 sovražnih letal.

Ko je podnevi sunila slabejša skupina sovražnih letalcev v severnonemški prostor, so v zadnji noči priletela britanska vznemirjevalna letala nad Zapadno in Srednjo Nemčijo.

Uspešen odpor v Vzhodni Bukovini

Hudi pouličnі boji v Tarnopolu - 71 terorističnih letal sestreljenih

Oberkommando der Wehrmacht je dne 8. aprila objavilo:

Na Krimu so spodleteli krajevni napadi Sovjetov v mostišču pri Sivašu in ob morski ožini pri Perekopu. Romunski 33. pešpolk, ki se je večkrat skazal v bojih zadnjega časa, je s takojšnjim protisunkom vrgel po hudih bojih sovražnika nazaj. Severno od Odese so v teku hudi boji z dalje napadajočimi boljševiki. Vzhodno od Spodnjega Dnjestra ter med Dnjestrom in Prutom so se nemške in romunske čete ubranile sovjetskih napadov in z lastnimi protisunki razbile skupine sovražnih sil. Med Černovicami in Tarnopolom so tudi včeraj kljub največjim terenskim zaprekam dobro napredovali napadi odredov vojske in Waffen-SS. Braniici Tarnopola so v minuli noči odbili ponovne močne napade Sovjetov. V prostoru južno in severno od Brodija so naše čete vrgle Sovjete na raznih mestih in razgnale nazaj valeče se sovražne kolone; nasprotni napadi boljševikov so se izjalovili. Pri Kovlu je prišlo do srditih krajevnih bojev. Severno od mesta so se zrušili ponovni sovražni napadi.

Močni oddelki bojnih letal so izvršili v pretekli noči hud napad na sovražno oskrbovalno središče v Kijevu. V prostorih, kamor je bilo merjeno, so opazovali močne eksplozije in obsežne požare. Jugovzhodno od Ostrova in južno od Pskova so Sovjeti zopet povzeli svoje prodorne poskuse z več strelskimi divizijami, ki so jih podpirali številni oklopnjaki in močne skupine bojnih letal. Napadi so se zrušili po hudih in premenljivih bojih. Uničili smo 62 oklopnjakov. Odprava manjših krajevnih vdorov je v teku. Na fronti ob Narvi je dobro napredoval napad naših čet kljub zagrizenemu sovražnemu odporu.

Na italijanskih frontah so naše udarne čete zadale sovražniku visoke krvave zgube. Nemške in italijanske zračne bojne sile so dne 7. aprila sestrelile 17 sovražnih letal nad italijanskim prostorom. V Egejskem morju je neko zaščitno vozilo potopilo eno sovražno motorno jadrnico.

Romunska odločnost za borbo

Bukarešta, 14. aprila. V tretjem vojnem letu — tako ugotavlja romunski časopis »Timpul« — smo na našem ozemlju spet sredi boja na življenje in smrt s sovražnikom, ki nas hoče uničiti. Temu sovražniku smo se zoperstavili z vso svojo vojaško odporno močjo in pomočjo, ki jo dobimo od naših nemških zaveznikov. Ali ne samo to, mi temu sovražniku stavljamo nasproti svojo odločnost, da se bomo z vsemi sredstvi, in vsekakor borili. Narod, ki v neizprosnem boju za življenje ni sposoben plačati svojega krvavega davka, nima pravice do svobodnega življenja.

ZRCALO ČASA

Führer je poslal hrvatskemu državnemu vodji dr. Antonu Paveliču ob priliki hrvaškega državnega praznika v prisrčnih besedah sestavljeno brzojavko. — Nadalje je Führer tudi prisrčno čestital članu bolgarskega regentstva profesorju Filovu ob priliki njegovega rojstnega dne.

Papež Pij XII. se je v torek podal v poslopje vatikanske knjižnice in si je ogledal razstavo dragocenih umetnin in zlatih posod, ki so bile od strani nemških čet rešene iz zalog nekdanje benediktinske opatije Monte Cassino, kakor tudi številnih drugih samostanov in svetišč pred razdejanjem Angloamerikancev.

V severnoameriških časopisih se množe britki očitki proti britanskim generalom v južnoitalijanski vojni. Čikaški list »Tribune« pripisuje v nekem uvodniku vso odgovornost za neuspehe na italijanski fronti »nezmožnim britanskim generalom Willsonu in Aleksandru«.

Norveško trgovsko brodovje, ki plove v službi zaveznikov, je, kakor poroča »Stockholms Tidningen« iz Londona, zgubilo izza 9. aprila 1940. leta približno 50 odstotkov. Več kot 2000 norveških pomorščakov je pri tem zgubilo življenje.

Južnoafrikanski ministrski predsednik Smuts je izjavil pred južnoafrikanskim senatom, da bo invazija »kmalu prišla in da bo potem Nemčija hitro poražena. V zadnjih dneh je bil tudi severnoameriški tisk poln izjav »nekega ameriškega divizijskega štaba v Angliji«, da je sedaj določen dan za invazijo.

General Giraud je — tako javlja Reuter — v ostro pisanem pismu na generala de Gaulle le-tega obdolžil, »da je kršil francoski republikanski zakon«, ker je črtal njegovo službo vrhovnega poveljnika. V pismu pravi Giraud med drugim: »Ne odstopim in tudi ne sprejmem častnega mesta, ki ste mi ga določili.«

V Beirutu je, kakor se šele sedaj izve, dne 5. marca 1944. leta popoldne eksplodirala v pristanišču britanska vojna ladja. Bilo je mnogo mrtvih. Vzrok eksplozije ni znan.

Nadaljnji kontingent mladih francoskih prostovoljcev legije proti boljševizmu je v sredo zapustil Pariz, da se poda v službo na vzhodni fronti.

Viden znak ogorčenja, ki se je lotilo prebivalstva švicarskega mesta Schafhausen, zaradi severnoameriškega zastrahovalnega napada, so dali severnoameriškemu konzulu, ki se je oglasil v bolnišnici v Schaffhausen. Ko so dognali, da obisk ne velja žrtvam severnoameriškega napada, ampak nekemu severnoameriškemu letalcu, so konzula vljudno, toda energično poučili, da njegov obisk ni zaželen.

Vrhovni poveljnik severnoameriškega brodovja na Pacifiku, admiral Nimitz, je svoječasno poudaril, da bodo podmornice na Pacifiku eno izmed najvažnejših orožij. Kljub temu je bilo od izbruha vojne v Veliki Aziji do konca februarja 1944. leta že potopljenih 172 severnoameriških podmornic in nadaljnjih 62 težko poškodovanih.

Amerikanski zastrahovalni letalci so imeli v posledici srditih zračnih bojev z nemškimi lovci v nevtralni Švici, kamor se jim včasih posreči uiti, po strmoglavljenju in zasilnem pristanku svojih bombnikov tako težke zgube moštva, da so Amerikanci sedaj napravili v Münsingenu »amerikansko pokopališče«.

Verlag und Druck: NS.-Gauverlag und Druckerei Kärnten GmbH. Klagenfurt. — Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. — Hauptschriftleiter: Friedrich Horstmann. Zurzeit ist Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

HANNES PETER STOLP, 16

SREČONOSNA POSTELJA DONNE DIANE

Urheber Rechtschutz: Mitteldeutsche Roman-Korrespondenz, Leipzig C1

»Da, Peter", si Fani obriše oči z malo čipkasto rutico. »Prosim pokličite služabnika, da jih pokliče sem.«

Peter stori kakor mu je bilo ukazano.

»Upam«, godrnja žalostno razpoloženi Rudolf, »da ne privede grof Kutifalvi še tudi grofice Korvay s sabo, to si pač najmanj želim videti.«

*

Seveda je prišla tudi grofica Korvay.

»Vsemogočni!« vzklikne grof Kutifalvi preplašeno, ko je končal mrkozroči Rudolf svoje poročilo.

»Postelja je zginila?" jeclja Flora in objame jokajočo sestro.

»Ali je to mogoče?" vprašuje kapitan Ratke, ki ni bil več popolnoma trezen.

»Slutila sem, da se bo danes še nekaj zgodilo!", oznanja grofica zmagoslavno. »Slabo znamenje..."

»Prosim, grofica Korvay«, vzkipi Rudolf, »vi pa res ne bi smeli vedno znova tako zlovešče govoriti. S tem naredite človeka vsega nervoznega.«

Grofica Korvay prav zeleno pogleda mladega zakonskega moža.

»Mff«, reče, »če morda mislite, gospod Barna..."

»Da", kriče prekine Rudolf grofico Korvay, »da, jaz mislim!"

»Rudolf, prosim, bodi vendar prijazen", prosi Fani.

»Saj sem prijazen!« kriči do skrajnosti razjarjeni Rudolf. »Seveda sem prijazen, kakšen pa naj bi sicer bil! Meni in ženi ukradejo poročno posteljo in potem se zahteva od mene še to, da bi bil razpoložen za veselo, prijetno zabavo. Morda želi sedaj še kdo, da zapojem veselo popevko!«

»Korenjaško povedano!« je pohvalil Peter.

»Kaj pa prav za prav dela gospod Bautz tukaj?" vprašuje grofica Korvay sovražno. »Saj gre vendar za nekaj, kar se tiče samo družine, in jaz kot najstarejša Kutifalvi zahtevam..."

»Prosim, molči sedaj, Sabina!" ukaže grof Kutifalvi z odločnostjo, ki je pri njem niso bili vajeni.

Vrata se odpro in grof Kis pomoli glavo skozi špranjo. Ko opazi grofico Korvay, je bil z enim skokom v sobi.

»Grofica Korvay, povsod vas iščem", zakliče ves razburjen, »kdo je ta, ki vam je pripovedoval, da se morajo čebele napojiti z viskijem...«

»Najdražji grof Kis«, prekine grof Kutifalvi čebelnega človeka, »prosim pustite nas sedaj same. Pogovoriti se moramo o važnih zadevah.«

Grof Kis se je umaknil in zaprl vrata. Ti, ki so ostali v sobi so slišali, kako je zunaj še zaklical: »Viskii! To je vendar blaznost!"

Peter je prvi izmed prisotnih zopet zinil. Dejal je: »Postelja mora sem! Stvar bo takoj v najlepšem redu, kakor hitro bo postelja zopet tukaj. Torej, gospoda moja, postelja mora sem!"

»Toda kako je to mogoče", vpraša grof Kutifalvi in se zmedeno ozre po navzočih, »da je sploh mogla postelja Donne Diane zginiti? In kdo jo je ukradel? To je tako težek komad, da ga je nemogoče kar tako naravnost vzeti. Za prevoz je potreben najmanj tovorni voz in takšen nikakor ne more po ozki poti skozi park."

»Tatovi so jo razdrli« zakliče Peter, »in potem odnesli posamezne dele. To je rešitev uganke!«

»Resnično, to je mogoče«, reče grof Kutifalvi.

»Oče", nenadoma vzklikne Flora, »kje pa je tisto zapečateno pismo, katerega je zapustil soprog Donne Diane? To vem iz rodbinske kronike. In to pismo, tako so se glasile odredbe tistega grofa Kutifalvija, se sme šele takrat dopreti, če se s posteljo nekaj zgodi, ali pa, če so v deželi vojna ali nemiri.«

Grof Kutifalvi se zgrabi za čelo.

»Popolnoma pravilno, se že spomnim. To pismo se nahaja v moji delovni sobi v blagajni. Takoj moramo ponj.«

*

V delovni sobi je vzel grof Kutifalvi iz blagajne zarumenel pergamentni ovoj, na katerem je bil z zvitimi črkami napisan naslov.

Grof Kutifalvi bere spoštljivo: »O postelji moje nad vse ljubljene soproge Donne Diane, hčerke grofa Poldini. Pismo se sme odpreti samo tedaj, če groze moji ljubljeni domovini vojna ali nemiri. Nadalje se sme pismo odpreti, če se zgodi nekaj posebnega s posteljo Donne Diane, ki naj ostane ohranjena vsem bodočim rodovom Kutifalvijev kot simbol srečnega zakona. To je moja volja. Pisano leta 1789. Grof Nikolaj Kutifalvi.«

Grof Kutifalvi dvigne pergamentni ovoj.

»Mislim, da soglašaš s tem, da odprem pismo, Sabina«, reče grofici Korvay, ki je stala z mrkim obrazom tukaj.

»Da, prosim Johann«, odvrne s hripavim glasom grofica Korvay.

Vsi napeto opazujejo grofa, ki je odstranil dva pečata z ovoja. Začuden izraz preleti obraz grofa Kutifalvija, ko odpre in pregleduje ovoj.

»To je čudno!« zakliče ves osupel. »Ovoj je vendar prazen!«

Fani, ki se je z njej sami nerazumljivim upanjem oklepala pisma, je znova zaihtela, Rudolf je tiho klel predse, grofica Korvay pa se je škodoželjno zmehljala, ostali so skomizgnili in se spogledovali.

»Kaj pa sedaj?« vprašuje Rudolf s pridržano besnostjo. »Fani sem že predlagal, da bi odšla kamorkoli na poročno potovanje. Toda Fani trdi v svojem praznoverju, da bi postal najin zakon nesrečen, če ne bi ostala pri običaju, ki se tiče te izginule postelje.«

»Fani ni praznoverna, če vztraja pri tem, da se ohrani običaj«, vzklikne grofica Korvay in glas zveni zelo veselo.

»Da, Rudolf«, reče nervozno grof Kutifalvi, »tega Fani ne smete zameriti. Saj vam je vendar znano, kako žalosten konec je doživela moja sestra Teresa. In vsi pripisujemo ta nesrečni zakon in njegovo strašno smrt okoliščini...«

»Vse to vem, oče«, burno prekine Rudolf grofa. »Za mene in Fani je samo to važno: Poročena sva, postelja je zginila, radi tega pa se ne moreva držati običaja hiše. Kaj bo sedaj? Najbolje bo, da s Fani takoj odpotujeva.«

»Ne, Rudolf, ne!« se joka praznoverna in preplašena Fani.

»Res Rudolf«, se oglasi Flora, »mi Kutifalvijevi se zelo držimo določb grofa Nikolaja Kutifalvija. Vi morate poskusiti Fani razumeti.«

»Postelja mora nazaj!« spregovori zopet Peter.

»Seveda mora postelja zopet nazaj!« pritrdi kapitan Ratke.

»Zelo žal mi je, otroci«, se okrene grof Kutifalvi k mladoporočencema, »toda meni se zdi modrejše — da si ne bomo morda potem očitali — zdi se mi modrejše, če počakata z resničnim zakonom, dokler ne najdemo zopet postelje. Gostom, ki ostanejo še nekaj dni tukaj, ne bomo nič povedali o tej stvari, da ne bodo nastale govorice. Fani ostane v svoji sobi in vi, Rudolf, v tej kot doslej. Takoj bom poklical privatnega detektiva...«

(Dalje prihodnjič)

Die totgesagte Komintern quicklebendig

Stockholm, 14. April. Die totgesagte Komintern erfreut sich noch immer einer ausgezeichneten Gesundheit, enthüllt die Londoner Wochenschrift „The Tablet". „Es ist noch nicht lange her", so schreibt das Blatt „daß behauptet wurde, die lokalen kommunistischen Parteien seien autonome Körperschaften, unabhängig von Moskau und mit eigener Politik. Jetzt wird aber nicht mehr verheimlicht, daß sowohl in Nordafrika als auch in Italien die kommunistischen Parteien ihre Instruktionen aus Moskau erhalten und nichts sind als Werkzeuge der sowjetischen Politik. Am 29. März trat Ercole Ercoli, dessen wirklicher Name Tegliatti ist, aus Moskau in Neapel ein und übernahm sofort das Kommando über die Kommunistische Partei in Italien.

Die Lage bei den nordafrikanischen Kommunisten ist genau die gleiche. Ihre Verbindung mit Moskau ist eng und ständig, ganz abgesehen von den Abmachungen, die sie mit Bogomolow haben mögen. Andreé Marty und Maurice Thorez wurden im vergangenen Herbst von Moskau entsandt, um die Kommunisten in Nordafrika zu führen, und Thorez erklärte jetzt seine Politik in der „Prawda". Es ist nötig, daß man die klar begreift: „Wenn Kommunisten im Mittelmeerraum sprechen, dann ist es unser Alliierter, die Sowjetunion, die das Wort ergreift."

„The Tablet" führt weiter aus, daß auch Tito und seine Bewegung rein bolschewistisch sind. Die Zeitschrift erinnert auch an den Sowjetstern, den Titos Soldaten tragen, und macht sich darüber lustig, wenn gewisse Kreise in England behaupten, die Hymne der Tito-Leute sei eine alte südslawische Volksweise. Im „News Chronicle" sei dagegen vor kurzem festgestellt worden, daß diese Tito-Hymne überhaupt nichts mit Südslawien zu tun habe. Sie werde vielmehr von den Bolschewisten bis nach Wladiwostok gesungen.

USA akzeptieren „Al-Capone-Politik"

Lissabon, 14. April. Die Vertragsunwürdigkeit der Sowjetunion wird von William Henry Chamberlein in der New-Yorker Zeitschrift „American Mercury" hervorgehoben, der gleichzeitig die sklavische Unterwerfung zahlloser nordamerikanischer Politiker und Publizisten unter Stalin geißelt.

Die gleiche Verachtung für das gegebene Wort, wie sie im Falle Polen zutage trat, so schreibt Chamberlein, sei auch in Stalins Beziehungen zu Finnland und den baltischen Staaten augenscheinlich.

„Die drei baltischen Republiken", so schreibt Chamberlein wörtlich, „die dazu gezwungen wurden, die sowjetische Militär-Protestaktion in ‚Al Caponischem' Sinne des Begriffs anzunehmen wurden im Sommer 1940 vollständig sowjetisiert. Am Tag des deutschen Einmarsches aber erhoben sich die Litauer, Letten und Esten in Massen gegen die Sowjetherrschaft, weil sie gesehen hatten, wie zahllose Menschen gekidnapperd oder nach einem unbekannten Ziel entführt wurden. Die drei baltischen Staaten genießen immer noch die diplomatische Anerkennung der USA, werden jedoch von der Moskauer Regierung als ‚sowjetisches Gebiet' bezeichnet."

Weit betrüblicher als dieses Schauspiel ist jedoch die weitverbreitete Tendenz in den USA, die zynische und vertragsbrechende Politik Stalins zu akzeptieren, zu rechtfertigen und zu verherrlichen". Der Verfasser zitiert dann neben der Londoner „Times" USA-Zeitungen und -Zeitschriften und beweist, daß sie alle die übelsten Geschichtsfälschungen begangen haben, um das Vorgehen der Sowjets zu rechtfertigen.

In bezug auf die moralische Seite der Stalinschen Verletzung der Atlantik-Charta, so schließt Chamberlin, warte man vergebens auf eine tadelnde Stimme der großen Führer der öffentlichen Meinung in den USA. Wenn aber Stalin seine europäischen Ziele erreiche, dann gebe es ganz gewiß keinen Grund, aus dem heraus die Amerikaner vorgeben mußten, darüber noch erfreut zu sein.

Furchtbare Nahrungsmittelnot in Süditalien

Millionen in Armut und Verzweiflung – Ein bezeichnendes Telegramm

Triest, 14. April. Eine der größten Tageszeitungen Marokkos hat kürzlich einen Bericht aus Neapel von Edmond Brua, Redakteur der „France en Afrique", veröffentlicht, welcher mit Bezug auf die Nahrungsmittelkrise in Süditalien unter anderem folgendes schreibt: „Sehr viele Lebensmittelgeschäfte haben ihre Türen zum Zeichen des Protestes gegen die Krise, in der sich der Handel befindet, und gegen die Gleichgültigkeit der Behörden gegenüber der immer dringlicheren Bedürfnisse der Bevölkerung geschlossen. Die Verantwortung für diese Kundgebung trägt die von Croce und zwei Anstiftern, den Rechtsanwälten Russo und Parenti, geführte Partei. Diese beiden Rechtsanwälte haben erklärt, daß sie nicht nur die Interessen der Handelskreise verteidigen wollen, denn wenn diese auch für das Leben der Bevölkerung wichtig sind, so bedeuten sie doch recht wenig im Vergleich zu dem maßlosen Elend, das über Italien gekommen ist. Über die Interessen der Handelskreise hinaus bestehen mit ihnen verbunden, furchtbare Probleme einer Masse von Millionen von Seelen, denen alles fehlt, die verhungern, vergessen sind und sich in Armut und Verzweiflung befinden. Die Genannten behaupten — so schreibt der Redakteur der Marokko-Zeitung —, daß dies ihrer Meinung nach allen leitenden Behörden, aber aus naheliegenden Gründen besonders Badoglio zuzuschreiben ist."

Über die tragische Ernährungslage in Neapel schreibt ein Berichterstatter der „United Preß": „Was ich in dieser von hungernden Leuten bewohnten Stadt gesehen habe, läßt mich glauben, daß mir nichts mehr in der Welt Eindruck machen können wird. Nie werde ich eine Szene vergessen, wie ich sie im Hafen miterlebt habe. Von einem alliierten am Kai liegenden Schiff warfen Matrosen zum Spaß Haselnüsse unter die Kinder, die miteinander balgten, um sie aufzulesen. Bald drängten sich auch junge Burschen und Frauen hinzu, um selbst um die Schalen zu streiten. Es war auch ein altes, vor Hunger fast unkenntliches Weib dabei, das den flinken Leuten nichts weghaschen konnte. Als es ihr gelang, ein Stück Brot zu erwischen, wurde die Alte von der Menge überflutet, die ihr das Brot aus der Hand riß. Diese Szene werde ich nie vergessen."

Der geschilderte Fall kann, wenn auch für Propagandazwecke bestimmt, die tragische Wahrheit über die besetzten Gebiete, wo die Italiener wie miserable Neger behandelt werden, nicht verbergen.

Die nationale Föderation der staatlichen, halbstaatlichen und Gemeinde-Angestellten, die von der Badoglio-Regierung errichtet wurde, hat an den Innenminister des ehemaligen Marschalls folgendes Telegramm gesandt: „Die nationale Föderation der staatlichen, halbstaatlichen und Gemeinde-Angestellten, welche zusammengetreten ist, um die überaus schwierigen Wirtschafts- und Ernährungsverhältnisse besonders der Beamten- und Arbeiterklassen zu prüfen, bestätigt zum zweiten Mal die Notwendigkeit, die Zulage für bombengeschädigte Städte zu gewähren, obwohl keine Luftangriffe mehr stattfinden, und dies zur Vermeidung von schweren Rückwirkungen und Unruhen unter den zu schweren Entbehrungen gezwungenen Massen Die Regierung wird ersucht, die Frage zum Unterschied von bisher diesmal mit größter Dringlichkeit zu lösen."

Der Verräter will sich aus dem Staube machen

Viktor Emanuel ernennt seinen Sohn Umberto zum „Statthalter von Italien"

Mailand, 14. April. Viktor Emanuel hat durch Rundfunk bekanntgegeben, daß er seinen Sohn Umberto zum „Statthalter von Italien" ernannt habe. Die Ernennung soll aber erst in Kraft treten, „sobald die Alliierten in Rom einziehen". Emanuel behauptet, er ziehe sich „aus eigenem Entschluß" aus der Politik zurück und verwirkliche damit, was er den alliierten Behörden und seiner Regierung vorgeschlagen habe.

Nachdem Viktor Emanuel seinen Auftrag erfüllt hat, ist er überflüssig geworden. Seine neuen Freunde hatten ihm dies seit langem sehr deutlich zu verstehen gegeben. Seine Erklärung im Rundfunk ist so verlogen, wie seine ganze Politik gewesen ist. Es wird daher kaum erwartet, daß sie ihm irgendein Italiener oder ein nüchterner Beobachter, der die Entwicklung der Dinge in Süditalien verfolgt hat, glaubt. Von einem eigenen Entschluß kann bereits seit der Stunde nicht mehr die Rede sein, als Emanuel seine Politik an die Feinde Italiens bedingungslos auslieferte und zum Befehlsempfänger seiner Auftraggeber erniedrigt wurde.

Wenn sich Emanuel hinter der heuchlerischen Erklärung, daß seine Maßnahme erst in Kraft trete, „sobald die alliierten Truppen in Rom einziehen", eine Rückendeckung gegen sein Volk geschaffen zu haben glaubt, so wird er sich darüber klar sein, daß seine Auftraggeber sich auf keinen Termin einlassen Sie haben einen Verräter bisher immer noch abgeschüttelt, wenn es ihnen der rechte Zeitpunkt erschien. Aber diese eine Gewißheit darf dieser traurige Vertreter des Hauses Savoyen mitnehmen, daß er an seinem Verrat genau so zugrunde geht wie alle Kreaturen seines Schlages. Indessen wird das italienische Volk die Folgen des Verrats zu tragen haben. Was Umberto noch dazu beitragen kann, das wird er sicherlich tun, sofern man in Moskau, London oder Washington seine Dienste überhaupt in Anspruch nimmt.

Hull im Sturmlauf gegen die Neutralen

Genickschuß für die Atlantik-Charta – Rundfunkrede des USA-Außenministers

rd. Berlin, 14 April. (Eigenbericht.) Roosevelts Außenminister Cordell Hull nutzte die Ostertage zu einer Rundfunkrede über die Umrisse der nordamerikanischen Außenpolitik, in der er die Vorwürfe der nordamerikanischen Öffentlichkeit über die Tatenlosigkeit der Regierung durch eine Betonung der brutalen Zielsetzung des Weißen Hauses zu widerlegen suchte. In der hemdärmeligen Manier des Yankee-Imperialismus zog er den Schlußstrich unter den Phrasenreichtum, mit dem bisher die Politik des Weißen Hauses ihre Ziele zu umkleiden suchte. Der Atlantik-Charta versetzte er den Genickschuß durch die Feststellung, sie sei „kein Gesetzbuch, dem detaillierte Antworten auf jede Frage durch mühevolle Analysierung seiner Sätze und Worte entnommen werden könnten." Um völlig richtig verstanden zu werden, pointierte er die Leugnung jedes Lebensrechtes der kleinen Nationen durch einen außerordentlich scharfen Angriff gegen alle neutralen Länder. In Abweichung von der bisherigen Definition der Neutralität bezeichnete Cordell Hull den gleichzeitigen Wirtschaftsverkehr der Neutralen mit beiden kriegführenden Parteien als miteinander unvereinbar, um die für Washington typische Schlußfolgerung zu ziehen: „Wir verlangen mit Nachdruck, daß sie aufhören, unseren Feind zu beliefern."

Die Bombenwürfe auf das friedliche Schaffhausen in der Schweiz und der jüngste Überfall auf ein schwedisches Lazarettschiff rücken durch diese Worte in eine völlig neue Schau. Von der Möglichkeit einer Gedankenlosigkeit oder Fahrlässigkeit rücken sie in die Linie der bewußten Provokation, denen der diplomatische Dolchstoß folgen soll.

Im Gegensatz zu der jüdischen Presse, die Hulls Erklärungen einmütig begrüßt, wird ihre Aufnahme in der amerikanischen Öffentlichkeit durch neutrale Beobachter in Washington als äußerst kühl und mißmutig bezeichnet. Die Rede war in einer ähnlich reklamehaften Form angekündigt worden, wie sie vor der letzten Rundfunkerklärung des britischen Premiers die Erwartung auf die Worte Churchills gesteigert hatte. Man hoffte auf endgültige Klarheit, wie man sagte, erwartete vor allem aber die Betonung einer klaren Außenpolitik Washingtons gegenüber den Machtbestrebungen anderer Alliierten, vor allem der Sowjetunion. Gerade diese erwartete Stellungnahme konnte Hull nicht geben, er mußte den Ausweg eines Angriffes gegen die Neutralität wählen, um überhaupt den Rest des Vertrauens zu halten, den nur eine tatkräftige Außenpolitik des Weißen Hauses in der amerikanischen Öffentlichkeit erlangen kann

Hull konnte keine militärischen Erfolge vorweisen. Seine einzigen Hinweise auf die Auseinandersetzung der Waffen waren der in den Reihen anglo-amerikanischer Staatsmänner üblich gewordene Satz: „Wir nähern uns mehr und mehr der Stunde der Entscheidung!" und das Eingeständnis, daß sich die Offensive an der italienischen Front wider alle Erwartungen verlangsamt habe. Es war natürlich, daß in der gegenwärtigen erfolgshungrigen Situation der USA diese Feststellungen nicht genügen konnten, um das Prestige der Roosevelt-Regierung zu festigen. Deshalb der Hinweis auf eine neue Kampagne gegen die Neutralen, deshalb die Betonung der außerpolitischen Regsamkeit, die Washington in aller Welt zu zeigen gewillt sei und die keine Rückkehr zum Isolationismus zulasse, deshalb der Hinweis auf die Geheimverhandlungen seines Unterstaatssekretärs Stettinius in London, deshalb der letzte Auflehnungsversuch, sich nicht völlig ins Schlepptau Moskaus nehmen zu lassen und beispielsweise nicht dem Beispiel des Kremls zu folgen und das De-Gaulle-Komitee als Regierung Frankreichs anzuerkennen. Hull war ganz offenbar nicht sicher, daß die Öffentlichkeit und vor allem der Kongreß durch diese Skizzierung der Außenpolitik jene Ruhe wiederfinden wird, die man in Weißen Haus angesichts der Wahlkampagne für erforderlich hält. Er kündigte deshalb die Heranziehung eines Parlamentausschusses zur Beratung in internationalen Fragen an.

Die ersten Stimmen amerikanischer Politiker zeigen Zurückhaltung. Man müsse abwarten, wie Hull sich diese Mitarbeit des Kongresses' vorstelle, so betont man und läßt die Befürchtung eines abermaligen Übergehens durchblicken, eine Tatsache, die nicht von dem unbedingten Vertrauen zu der Roosevelt-Politik spricht.

Dollarscheck für gemeinen Mord

Bern, 14. April. Der Gesandte der Vereinigten Staaten in Bern hat nach einer amtlichen Schweizer Mitteilung dem Leiter des politischen Departements einen Scheck über 1 Million Dollar überreicht, der die erste Rate der Entschädigungssumme darstellt, die für den bei der Bombardierung von Schaffhausen angerichteten Schaden bezahlt werden wird.

Eine typisch amerikanische Erledigung: Dollarschecks als Erledigung für die Folgen eines gemeinen Verbrechens der USA-Luftgangster. Diese „Bereinigung" des Falles Schaffhausen charakterisiert die Geisteshaltung Roosevelts und seiner jüdischen Komplicen, die die Schweiz mit Geld für den Verlust unersetzlicher Werte und das Blut heimtückisch gemordeter wehrloser Frauen und Kinder besänftigen zu können meinen.

Dr. F. J. Lukas — Ausschneiden! Aufheben!

DEUTSCH METHODISCH UND PRAKTISCH

Nemško metodično in praktično

Konserve (w) — konserva
kosten — stati (stanem)
kühl — hladen -a, -o
lachen — smejati se
Lastauto (s) — tovorni avto
Lebensmittelhandlung (w) — trgovina z živili
Gemischtwarenhandlung (w) — trgovina z mešanim blagom
Lotte (w) — Lote, (krstno ime)
machen — storiti
Mehl (s) — moka
mehr — več
Mittagessen (s) — kosilo
monatlich — mesečno
nichts — nič
Notiz (w) — beležka
öffnen — odpreti
Öl (s) — olje
Partie (w) — partija
Platz (m) — prostor
regnen — deževati
Reis (m) — riž
rufen — klicati
Rum (m) — rum
Salz (s) — sol
Schach (s) — šah
schließen — zapreti (vrata)
schmecken — dišati, v slast iti
schreiben — pisati
seit — od
Semmel (w) — žemlja
spielen — igrati
Stück (s) — kos, komad
Suppe (w) — juha
tanzen — plesati
täglich — dnevno
Tonne (w) — tona, 1000 kg
trinken — piti
verbrauchen — porabiti
verkaufen — prodati
Violine (w) — violina
von — bis — od — do
wann — kdaj
Walzer (m) — valček
wöchentlich — tedensko
zahlen — plačati

8. Stunde.

Lösung der Aufgabe:

I. 1. Zwölf Knöpfe kosten 72 Pfg. 2. Ein Taschentuch kostet 60 Pfg. 3. Vier Liter Wein kosten 4.80 RM. 4. Herr Maier verbraucht wochentlich 30.10 RM, monatlich 129 RM und jährlich 1548 RM. 6 Die Geschäfte öffnen um 8 Uhr. 7. Die Geschäfte schließen um 18 Uhr.

II. Oprostite, je ta prostor prost? Ne, žal, ta prostor je zaseden, toda tu je še en prazen prostor. Natakar, prosim juho! Imate danes čas? Žal, danes nimam nobenega časa. Postanek je tu zelo dolg. Imamo že 20 minut zamude. Pokličem natakarico in plačam. Koliko stane kosilo? Eno marko. Vi ne kadite več? Ne. Od kdaj? Od včeraj. Radi plešete? Da, zelo rad plešem, posebno valček.

III. **Gegenwart von »rauchen« u. »schreiben«**

Ich rauche
du rauchst
er, sie es, man raucht
wir rauchen
ihr raucht
sie rauchen
Sie rauchen
(Direkte Rede)

Ich schreibe
du schreibst
er, sie, es, man schreibt
wir schreiben
ihr schreibt
sie schreiben
Sie schreiben
(Direkte Rede)

Gegenwart wichtiger Hilfszeitwörter:
Sedanji čas značilnih pomožnih glagolov:

dürfen:	mögen:
ich darf	ich mag
du darfst	du magst
er darf	er mag
wir dürfen	wir mögen
ihr dürft	ihr möget
sie dürfen	sie mögen

müssen:	können:
ich muß	ich kann
du mußt	du kannst
er muß	er kann
wir müssen	wir können
ihr müßt	ihr könnt
sie müssen	sie können

sollen:	wollen:
ich soll	ich will
du sollst	du willst
er soll	er will
wir sollen	wir wollen
ihr sollt	ihr wollt
sie sollen	sie wollen

Die 1. und 3. Person Mehrzahl aller Zeitwörter in der Gegenwart ist gleich der Nennform.

Pomožno pravilo: Prva in tretja oseba množine (torej tudi oblika direktnega nagovora »Sie (Vi)« vseh glagolov) v sedanjem času je enaka nedoločni obliki glagola n. pr.:

kaufen, wir kaufen, sie kaufen, Sie kaufen, Direkte Rede!).

Pazi »zu« pred pridevnikom ima pomen: »zu viel, zu sehr« z. B. zu klein, zu groß, zu schlecht usw.

Übungssätze: Ich kann schwimmen. Können Sie auch schwimmen? Ja, ich kann auch schwimmen. Die Fische können schwimmen. Die Vögel können fliegen. Dieses Kind ist noch klein, es kann noch nicht gehen. Das kann ich leider nicht glauben. Da kann man nichts machen, aber es ist so. Wir sind schon müde, wir können nicht mehr marschieren. Was wollen Sie? Ich will mein Buch. Wollen ist Können! Die Kinder sind müde, sie wollen schlafen. Wir haben Durst, wir wollen etwas trinken. Was wollen Sie trinken? Ein Soda-Himbeer oder eine Limonade? Er will heute nicht kommen? Warum will er nicht kommen? Weil er keine Zeit hat. Darf man hier rauchen? Nein, hier darf man nicht rauchen. Das ist nicht schön, das darfst du nicht sagen. Kinder dürfen nicht rauchen und Frauen sollen nicht rauchen. Dieser Knabe weint, weil er nicht baden darf. Du mußt kommen! Sie müssen morgen nach Veldes kommen! Mußt du schon gehen? Müssen Sie jetzt noch Schach spielen? Es ist schon sehr spät und ich will schlafen gehen. Er muß alles verkaufen, weil er kein Geld mehr hat. Alle Menschen müssen arbeiten. Mußt Du immer lachen? Ich kann nicht ernst bleiben! Was möchten Sie kaufen? Ein Bild? Eine Uhr? Ich möchte nichts kaufen, aber ich muß etwas kaufen. Er möchte ein Auto kaufen, aber er hat kein Geld. Möchten Sie lieber eine Zigarette oder eine Zigarre rauchen? Danke, ich rauche nicht, ich bin Nichtraucher. Möchten Sie ein Glas Milch? Danke, ich trinke lieber ein Glas Wein. Dieses Fräulein soll nicht rauchen, sie ist sowieso nicht gesund. Was soll ich jetzt machen? Nichts. Kinder, ihr sollt brav sein und fleißig lernen. Wie heißen Sie? Ich heiße Karl Neumann. Was sind Sie? Ich bin Kaufmann. Von wo sind Sie? Ich bin aus Domschale. Wie alt sind Sie? Ich bin 30 Jahre alt. Sind Sie ledig oder verheiratet? Ich bin geschieden. Wo lebt Ihre Mutter? Meine Mutter lebt in Klagenfurt. Können Sie deutsch? Ja, ein bißchen. Aber ich verstehe noch nicht alles. Bleiben Sie, bitte, noch eine Viertelstunde, ich mache eine Tasse Tee.

Skrivnost za zlatimi rešetkami

4

PO RESNIČNIH DOGODKIH POSNETO POROČILO · SPISAL JÖRG REHOFF

Oficialni bal bengalskega guvernerja na čast Njegove Eminence podkralja lorda Wellingdona se je bil začel.

Bil je naporen dan za lorda Brabourna. V svoji lastnosti kot guverner je bil moral že zarana opraviti položitev temeljnega kamna za novo vojašnico bataljona gordonskih gorjancev, nato je sledil težek zajtrk z zastopniki zveze industrijcev v Kalkuti, potem je moral na kolodvoru pričakati snežnobeli vlak podkralja. Nato se je bil z največjo hitrostjo pripeljal nazaj pred palačo guvernerja, da je pred pragom svoje hiše še enkrat pozdravil podkralja, — in nato je sledil tisti neprijeten razgovor s pooblaščenim zastopnikom Webbsove velike angleške tvrdke poklicnega posredovanja pri dirkah. Lord Brabourne se še ni bil naučil, da naj posestnik dirkališča čim manj stavi na svoje lastne konje. Kaj mu je koristilo, da ni posebno milostno nastopal proti zastopniku totalizatorske tvrdke. Trideset tisoč funtov dolga kljub temu ni mogel utajiti. Pri tem ga je bil kralj ravno poslal k Bengalom, da bi mu dal priliko do temeljitega saniranja. Mučno! Jurij V. na noben način ni smel zvedeti o njegovi smoli, sicer je bil konec njegovega prijateljstva na dvoru. Tam so bili zelo natančni glede dolgov pri stavah.

Kaj mu je pomagalo, da je bil podkralj zelo milostljiv proti njemu in da ga je bil še pred nekaj minutami odlikoval z visokim redom? Končno je spadalo k nalogam podkralja, delati obiske, izročevati rede — in zato vtakniti v žep bajno visoko plačo.

Ravnokar se je bil podkralj usedel na pozlačeni prestolni sedež, ki je stal na neki estradi na ozki strani velike plesne dvorane. Kamorkoli je potoval lord Wellingdon: njegov prestol, viseč na gumijastih jermenih, so vedno peljali z njim v posebnem vozu vlaka.

Človek bi postal kar zelen od zavisti; tu v dvorani so plesali odličniki družbe v Kalkuti, Glucksteinovi in Cohemsovi, posestniki velikih sviloprejskih tovarn, Mc Phersonovi in častniki Fitzwillamovi, na katerih velikanskih posestvih v Angliji in Kanadi se je med tem pomnožil denar kakor kunci — in on je bil skoraj najrevnejši med temi smejočimi, plesočimi, kramljajočimi ljudmi, najrevnejši, dasi je bil njegov položaj prvi za podkraljem.

»Zakaj Vaša ekscelenca ne da uvesti več prodajaln z opijem?« ga je bil v teku neprijetnega razgovora vprašal zastopnik tvrdke Webbs.

Da... zakaj prav za prav ne? Zamišljeno se je lord Brabourne priklonil, ko je neka dama s svojim plesnim listom stopila k njemu.

Dobrotljivo orožje

Trda noč se je bila spustila na zemljo. Le posamez je šinila kakšna žena skozi četrt Indijcev z lončenim vrčem, napolnjenim z nepitno vodo iz reke Hugli. Kajti filtrirano vodo so prodajali angleški koncesionirani vodarji in to so zmogli le premožni. Bazari so bili zaprti, koraki čuvajev so doneli votlo skozi nočno tišino na kamenitem tlaku prodajalniških ulic.

Na marsikaterih cestnih križiščih je bil še živahen obrat. Kadeča se leščerba je naznanjala veščemu, da je bil tu še naprodaj opij. Prodajali ga niso skrivši kot preje, ko je bila Bengalija še svobodna država in še ni bila »zastavljena« Angležem. Nasprotno, kakor povsod v Indiji, so bile prodajalne opija državna podjetja, trgovci le najemniki, cene je določila država. Lord Clive je bil že pred dvema stoletjema predlagal, naj se opij uporabi kot dobrotljivo orožje proti Indijcem. Opozarjal je na število prebivalstva, po katerem bi v resnem primeru enemu Angležu stalo 30.000 Indijcev nasproti.

Leta 1880. je bil vrhovni komisar v Burmi poslal v London svoje slavno »mnenje«, v katerem med drugim pravi:

»Uporaba teh drog iz navade spodkopije telesne in duševne moči, uniči živce, izdolbe telo in ga nagiba k bolezni, povzroči, da postane vse življenje ieno, nemarno in umazano, uniči samospoštovanje, je eno izmed najstrašnejših virov bede, stiske in zločina, napolni ječe z nestanovitnimi slabiči, ki zapadejo grižI in koleri, onemogoča redeň razmah kmetijstva in povečanje zemljarine, zadržuje naravno naraščanje prebivalstva in slabi konstitucijo sledeče generacije.«

To je bilo po angleškem naziranju odlično mnenje, ki mu je kmalu nato sledilo dejanje. 7000 prodajaln je bilo v Indiji, ki so kot državni monopol proizvajani opij razpečavale po državno koncesioniranih trgovcih.

Samo 7000 prodajaln. V vsej Kalkuti samo štirideset prodajaln. Lord Brabourne ni dolgo preudarjal. Čisto dobro se je dalo odpreti še dvajset prodajaln, ki bi prodajale opij na njegov račun.

Človek ne sme biti tako malenkosten. Indijci so itak umirali ko muhe...

Kakor muhe so tudi ležali mnogi tisoči delavcev, žen, otrok, starčkov, mož na netlakovanih tleh cest. V nizkih barakah brez oken se ni dalo stanovati. Kdor ni bil bolan, se je ulegel na cesto, da je ušel težečim soparnim nočem v ozkih luknjah. Le malo jih je imelo iz bičja pletena posteljna stojala, da jim ni bilo treba spati v cestnem blatu. Posteljna stojala so bila visoko obdavčena — z dvema rupijama = tri marke — in tega davka ljudje niso zmogli s svojimi običajnimi plačami. Sedemglavna obitelj si je, če je šlo po sreči, zaslužila v enem tednu največ osem rupij... Od majdanske esplanade sem, ki je ležala ob vznožju »Guvernerjevega griča« se je razlegala iz velikih zvočnikov deročа glasba jazz. Radio Delhi je bil postavil v plesni dvorani mikrofone in sprejel v svoj program godbo, da so vsi Bengalci bili lahko deležni »milostipolnega obiska častivrednega lorda Wellingdona«, kakor je bil guverner tako lepo povedal pri svojem pozdravnem nagovoru na kolodvoru.

Toda samo gordonski gorjanci, ki so bil postavljeni kot varnostni kordon okrog palače, so prisluškovali bevskajočim glasovom.

Prosim poročajte!

Kaj se je pripetilo nekaj dni pozneje v veliki sejni dvorani guvernerjeve palače v Kalkuti za z usnjem prevlečenimi vrati, ni mogel povedati niti glavni urednik lista »Kalkuta-Times«. V gospodarskem delu svojega lista je objavil zgolj poročilo o »sestanku svetovalcev« iz celotne province Bengalov. Važna administrativna vprašanja so stala na programu.

Seveda bi bil lahko izdal še kaj več, kajti da se razprave niso tikale samo najvažnejše bengalske pridobitvene panoge — industrije jutovin —, mu je bil v posebni avdijenci sporočil guverner sam. Morda je v tem tičal vzrok njegovega molka?

Dejstvo pa je bilo tudi, da je bilo tem »svetovalcem« izročeno za pot domov na trpežnem pisarniškem papirju tiskano mnenje. Bila je to zelo zanimiva listina. Lord Brabourne je bil vse modro premislil poprej in ga dal tiskati, da je dal svojim podrejenim uradnikom v roke material, s katerim so lahko odgovarjali na neopravičene kritike nekih sentimentalnih krogov.

»Ker je bilo to mnenje izdelano že 1895. leta, vam ne more nihče pudarjam izrecno, nihče, očitati kakšne neopravičenosti!«

Zadovoljno se je guverner s svojega zvišenega sedeža oziral po krogu. Razbral je pritrjevanje raz vseh obrazov. Nadaljeval je:

»Dal sem si poslati zadnje statistike iz Bombaja. Nad 90 odstotkov vseh v tovarnah bombaža zaposlenih delavk daje svojim dojenčkom opij. Sredstvo dokazano učinkuje. Nasiti in pospešuje blagodejno spanje, ki je otrokom v najnežnejši starosti tako neobhodno potrebno. Moj tovariš v Bombaju je šel celó dalje; dal je primešati opij hrani političnih jetnikov in imel uspeh, da sedaj mnogi jetniki sami zahtevajo opij. Odtle se ravno najbolj uporni jetniki vedejo najlepše.

Gentlemeni, preberite mnenje pazljvo — in pošljite mi kmalu ustrezna poročila. mora se nam posrečiti, da za najmanj 20 odstotkov pomnožimo prodajalne opija v provinci.

Zahvaljujem se vam, gentlemeni!«

Mnenje gotovo ne bo ostalo brez učinka. Na vsak način je bliskovito pojasnilo angleške metode dela proti prebivalstvu, ki se ni vedno dobrovoljno uklonilo angleškim blagodatim:

»Opij uporabljajo v obilni meri za nemedicinske in na poi medicinske svrhe, v nekaterih primerih s koristjo, v večini primerov brez škodljivih posledic... Ni treba, da bi se dopuščali makovi nasadi in izdelovanje ter uporaba opija v Britanski Indiji zgolj za medicinske namene... Podedovano izkustvo je naučilo indijski narod, da previdno uporablja ta sredstva in pri indijskem narodu se ni treba bati zlorab... Velika večina indijskih uživalcev opija se ne vdaja suženjsko svoji navadi... Opij je najnavadnejše in najbolj cenjeno domače sredstvo... Uživajo ga, da odvrnejo ali preprečijo utrujenost, uživajo ga kot specifikum pri bolečinah v trebuhu, kot sredstvo za odvrnitev malarije, tudi zato, da znižajo količino sladkorja pri sladkornih boleznih in vobče ga uživajo ljudje vsake starosti, da lajšajo bolečine... Napraviti prodajo opija odvisno od zdravniške odredbe, bi bilo smešno, za mnoge milijone ljudi naravnst nečloveško!«

Lord Brabourne, guverner bogate bengalske province, je bil končno zopet enkrat vesel. Našel je bil celó glavnega zakupnika za trgovino z opijem, ki je obljubil guvernerju prav znatna darila.

Z zadovoljnim smehljajem je nekaj dni pozneje vstopil v svoj galavoz, da se pelje na polo-turnir. Ulice, skozi katere se je premikal njegov voz, so bile skrbno zaprte, toda za širokim hrbtom vojakov iz Sikha in Ghurke, za belo usnjino gard iz Coldreama in Higha so se stezali vratovi tako zvanih »bheesty«, prodajalcev vode, trgovcev s cukrovinami in posojevalcev denarja. Videl je mlaskajoče rdeče pobarvane ustnice žvekalcev »betla« in se dobre volje smejal predse, ko je opazoval nekega rajputskega vojaka, kako je obdeloval z golo sabljo indijskega romarja, ker je stari preveč silil v ospredje. Bilo je prekomično, kako se je ko trska suh možakar zvijal pod udarci!

Udobno se je lord Brabourne zopet naslonil nazaj in sklenil belo orokavičene roke nad svojim trebuhom. Bilo je vendar prelepo, biti guverner v Indiji. Bilo je lepo, da mu je bila podrejena tako bogato naseljena pokrajina.

Ni li bil vsak izmed te rjave tolpe njegov odjemalec?

Z uslužnim smehljajem na ustnicah, v vsakem oziru kraljevski trgovec, se je dal lord Brabourne zapeljati z osmimi belci z drznim zanosom na dirkališče za polo pred častno tribuno.

Zakaj ne bi profitiral tudi on — Indijci so tako umirali kakor muhe!

Punt v ženskem raju

Travencorska maharani ni bila samo stara, ampak tudi zelo pametna. Mr. Fritzherbert, ki je imel v tej mali, na skrajnem zapadnem koncu Indije ležeči indijski državi vlogo z angleškim denarjem plačanega posvetovalca, se je vsakikrat znova začudil, če je vstopil v veliko knjižnico male palače, kjer je bila zunaj mesta odprta njena gostoljubna hiša vsem omikanim ženam države. Samo ženam. To je bila ena izmed mnogih njenih posebnosti. Njen sin je smatral to dajanje prednosti slabejšemu spolu za staromodno trmo, toda maharani je s tem postopala popolnoma skladno s pisanimi — in kar je bolj važno, z nepisanimi zakoni dežele. Toda o tem pozneje.

Vsekakor je bila knjižnica, prav za prav pa vse v mali palači, znamenitost. Poleg vrst navadnih knjig novejše indijske filozofije in lirike si našel dela nemških filozofov in prirodoslovcev, vezane letnike mednarodnopravnih odločb, življenjepise iz poklicanega péresa o mnogih zelo važnih evropskih državnikih, zelo moderna in neskromna dela o gozdarstvu in vodarstvu, potem zopet klasike kakor Evklida in Catulla, in zlasti dolge vrste krasnih zvezkov, ki se jim je poznala česta uporaba. Tu je občudoval mister Fitzherbert angleško enciklopedijo, vzel s sladkokislim obrazom na znanje, da se nahaja tukaj velik nemški konverzacijski leksikon, mogel brati tudi Shakespeara v njegovem jeziku ali celo brati v skrbno vezanih zvezkih, kaj je stara maharani opazila v svojih mladih letih, ko je v pogostih oglednih pohodih preprečkala svojo lastno deželo. V teh zvezkih je stalo mnogokaj, česar mr. Fitznerbert niti po imenu ni poznal. Kajti maharani je poznala Travancore kakor vrt svoje lastne palače.

Zato ni bilo čudo, če je že nekaj dni bila nezaupljiva. Nekaj je viselo v zraku. Vedela je tudi za vzroke, ali jih pa precej natančno slutila. Da ji začasno niso bili na razpolago dokazi, ni bilo nič čudnega. Navsezadnje njen sin ni bil tudi nobeno budalo... — tako je preudarjala stara dama, vtem ko je gledala kako so vrtnarice z velikimi jerbasi na glavah hodile med gredami obsežnega vrta in škropile cvetlice. Tudi tukaj si videl, kakor povsod v palači, samo ženske. Moški so bili pritegnjeni samo za najtežja dela in samo v podrejenih položajih. Takšen je bil položaj pri prednikih in takšen naj bi tudi ostal.

Kajti Travancore je bil raj žena! Na prestolu so sledile vedno hčerke, ne pa sinovi. V imenitnih duhovniških kastah je bil običaj, da je smel najstarejši sin poročiti samo iz po kasti enake druge duhovniške rodbine. Mlajši sinovi so potrebovali za poroko dovoljenja staršev, (ki se jim je večkrat odreklo) in so se potem načeloma poročili samo v nižje kaste, da bi tako zginili iz svojega dosedanjega verskega in državnega obeležja. V rodbinah, iz katerih so izvirali ministri in dvorni uradniki, se je vršila ta izbira po enakih načelih.

Čeprav je sin stare maharani tudi javno nastopil in vršil pogajanja za državo — odločilne niti je vedno obdržala njegova mati v svojih suhih, a krepkih rokah starke.

Po nekaj dnevih je maharani že zvedela iz raznih znakov, da se je zbirala nevihta. Prvi povod je dala soproga mra Fitzherberta, ki je sicer pri sebi vihala nos zaradi »jourov« starih knezov, pa vendar nikoli ni opustila, da se ne bi s svojim malim športnim avtomobilom dvakrat na teden pripeljala po čistih, širokih travancorskih bulvarjih in se dala po dvigalu dvigniti na krasno opremljen vrt na strehi ženske palače.

(Dalje prihodnjič.)

Diplom. Optiker C. KRONFUSS
Klagenfurt, Bahnhofstraße 15
Bis auf weiteres jeden Vormittag geschlossen.

Panzer der Seele / Zeitskizze von G. H. Zogenreuth

Die kleine Stadt zwischen den Bergen spiegelte ihr altes Gemäuer im breiten Silberband des Flusses, der sie wie eine blinkende Schärpe umgürtete. In ihrer Abgeschlossenheit schien die Stadt einer alten Burg zu gleichen, die über die Zeiten hinaus stand und von der Unrast des Lebens und den Drangsalen des Krieges verschont geblieben war. Aber das Bild war trügerisch. Auch in die Häuser dieser Stadt kam die Trauer und die Menschen litten die gleiche Not des Krieges wie überall. Auch diese Stadt hatte ihre Tore geöffnet und Menschen aufgenommen, die alles verloren hatten, denen das Haus in Trümmer gesunken war unter dem Hagel der Bomben und die liebe Angehörige verloren hatten.

Nun lebten diese Menschen in der Stadt zwischen den Bergen und mußten sich erst langsam wieder zurechtfinden. Jetzt, da die Sonne wieder schien und sie aus den engen Kammern lockte in die Helligkeit der Straßen und Plätze, gingen sie wie Genesende dem Lichte entgegen und sie freuten sich an dem gefälligen Barock der Kirchen, die ewigkeitsfromm in den blauen Himmel ragten, verfolgten mit verwunderten Augen das Keimen und Sprießen in den Gärten und erlebten in einer stillen, verborgenen Freude die alten Winkel der Stadt, die in einer spitzweghaften Abseitigkeit sie zu Entdeckerfahrten verlockten. Es war gewiß, das Leben kam wieder zu ihnen, die die Nähe des Todes so gefahrvoll umdroht hatte, es kam zu ihnen mit den kleinen und zärtlichen Verlockungen, die immer am Beginn stehen. Und die Menschen, die Kinder und Frauen, die alten Männer gingen tapfer diesem Leben entgegen.

Die Einheimischen freilich wußten nicht immer dieses langsame Sichfinden der Fremden recht abzuschätzen. Manchmal, wenn sie an ihre Arbeitsstätten eilten und die Fremden irgendwo in einem Winkel stehen sahen, mit seltsamen Augen ein verschnörkeltes Tor betrachtend oder mit liebenden Blicken eine alte Brunnenfigur abtastend, dann erfaßte sie gar die Anwandlung eines neidvollen Gefühls, das den Fremden ihre unfreiwillige Muße mißgönnte.

Der alte Herr, der auf einer Bank des Parkes in einem Buche las, wußte freilich nichts von der Unzufriedenheit und dem Groll der Einheimischen. Er war so in seine Welt versunken, daß er die zürnenden Blicke der Vorübergehenden gar nicht bemerkte, bis ihn einmal wie ein giftiger Pfeil ein Wortfetzen entgegenschwirrte: »So schön möcht ich's auch einmal haben...« — Der alte Herr auf der Bank war einen Augenblick betroffen, dann glitt aber gleich wieder ein Lächeln über das umschattete Gesicht und dann winkte er mit dem Finger die Gruppe heran, die an ihm vorbei eilte und aus deren Reihen der giftige Pfeil geflogen war. Er stand vor der Bank, auf der er gesessen hatte, stand mit leicht gebeugtem Rücken vor den vier Mädchen und lächelte. »Um was beneidet ihr mich?«

Die jungen Gesichter wurden verlegen und verbargen sich vor seinen Blicken. Der alte Herr schüttelte wehmütig den Kopf. »Ihr wißt es nicht einmal, seht, das hab ich mir gedacht! Dann will ich es euch sagen, worum ihr mich beneiden dürft! Ich hatte ein Haus, ein großes schönes Haus mit vielen Erinnerungen, die ich ein Leben lang gesammelt. Das alles ist verbrannt. Mit jedem Stück, das zugrunde ging, ist ein Leben zugrunde gegangen. Nein, darum könnt ihr mich wohl nicht beneiden? Aber eins ist mir geblieben, das Kostbarste, die Gelassenheit. Um die dürft ihr mich wirklich beneiden. Das ist etwas, was mehr ist als Hab und Gut. Wer sich die errettet, der kann niemals ganz unglücklich werden. Da trägt man etwas Unverlierbares in sich, über das keine Macht der Erde triumphieren kann...«

Der alte Herr sah die Mädchen der Reihe nach freundlich an und schritt langsam an ihnen vorbei. Die Mädchen standen eine Weile reglos und beschämt. Sie sahen dem alten Mann nach, der leicht gebückt in den verschlungenen Wegen des Parks verschwand. Schweigsam eilten die Mädchen davon.

Für den Ähnl

Bauer Hochmann saß auf der Schnitzbank, einen Holzblock zwischen den Knien und das Reifmesser in der Hand. Feierabend war, die Sonne nahm schon das glühende Rot nahenden Unterganges an. Die Hühner saßen schläfrig auf den Steigen, im Stall schwabberten die Kühe an der Futtertränke; Treff, der Hofhund, blinzelte träge zum Herrn empor und leckte mit feuchter Zunge seine schwarzen Pfoten.

Hochmann tat gerne einiges über den Feierabend hinaus. Die Ruhe war dann kürzer, aber vollkommener Die Späne spritzten nach allen Seiten. Der Bauer prüfte den Holzblock, drehte ihn und nahm ihn von neuem zwischen die Knie. Und wieder flitzte das Messer und spritzten die Späne.

Da kam Michael, sein Jüngster, herzu, der ihm darum so ans Herz gewachsen war, weil er in allem und jedem seinem Vater glich. Bauer Hochmann war stolz auf seinen Buben und wußte, daß der den Hof später rechtens weiterverwalten würde.

»Du bist noch fleißig, Vater?«

»Ja, Bub, das muß man wohl.«

»Kann ich dir helfen, Vater?«

»Ich werde bald fertig sein. Bei dieser Arbeit braucht es wohl keine besondere Genauigkeit.«

»Was schnitzt du denn?«

»Eine Holzschüssel soll das werden für den Ähnl. Du weißt ja, daß der Ähnl schwach und zittrig ist und nichts mehr fest anpacken kann. Das tönerne Geschirr taugt nicht mehr für ihn; gestern erst wieder hat er zwei Teller zerbrochen. Das kommt teuer, Bub, weißt du, man muß sparen!«

Wieder flitzte das Reifmesser und die Späne spritzten.

Michael stand ruhig daneben und sah nachdenklich auf die Hände des Vaters. Still und ohne ein Aufmucken stand er da, immer auf jede Bewegung des Bauern achtend. Der merkte erst nichts, dann begann er die brennenden Blicke des Buben zu spüren. Ein Anflug von Ungeduld überkam ihn. Er mahnte den Jungen, ob im Hof schon alle Arbeit getan sei und ob er nichts Besseres zu tun hätte, als hier herumzustehen und ihn immerfort mit großen Augen anzugaffen und auf jeden seiner Griffe zu achten.

»Die Arbeit im Hof ist getan«, gab ihm Michael zur Antwort. »Aber auch dieses Zusehen wird seinen Nutzen haben. Denn, Vater, auch du wirst ja einmal alt und Ähnl auf dem Hof sein. Und dann bist auch du zittrig und kannst die Teller nimmer halten. Ist es dann nicht von Vorteil, wenn ich Bescheid weiß und dir so eine grobe Holzschüssel zurechtmachen kann?«

Da wurde dem Bauern Hochmann ganz seltsam ums Herz. Er nahm den uniformigen Holzstock in die Hände, besah ihn von vorne und von hinten, stellte ihn vor sich auf die Schnitzbank, schüttelte den Kopf und meinte dann:

»Nein, Bub, die Schüssel brauchen wir nimmer. Aber hole vom Stoß drüben die besten Eichenbretter! Wir wollen für den Ähnl einen Lehnstuhl machen und einen geruhsamen Schemel dazu!«

Uspešni napadi med Černovicami in Tarnopolom

Severno od Odese so v teku hudi boji - Visoke sovražnikove zgube v Italiji

Oberkommando der Wehrmacht je dne 10. aprila objavilo:

V mostišču pri Sivašu in ob zemeljski ožini pri Prekopu je naraščala sila sovražnih napadov. V teku so težki boji z v posamezne odseke vdrlim nasprotnikom. V prostoru pri Odesi stoje naše čete še dalje v težkem obrambnem boju. Mesto samo smo v teku predvidenih premikanj izpraznili po izvršitvi že več tednov pripravljalnega uničenja vseh vojnovažnih naprav in po končanem prevozu vseh ladij, vozil in drugega vojnega materiala.

Na obeh straneh Orheija so se izjalovili napadi Sovjetov. Nek vdor smo odpravili z nasprotnim napadom. V Vzhodni Bukovini so se nemško-romunske čete na široki fronti tudi včeraj uspešno upirale sovražnikovemu prodiranju. Branilci Tarnopola se nahajajo v hudem obrambnem boju z v mesto vdrlim sovražnikom. V teku so srditi poulični boji.

Odredi težkih nemških bojnih letal so v pretekli noči znova napadli kolodvor v Korostenu in imeli viden uspeh. Med Dnjeprom in Čavsijem smo zopet zavojevali več v zadnjih velikih bojih zgubljenih položajnih odsekov in pripeljali ujetnike in plen. Sovražni nasprotni napadi so se zrušili v združenem topniškem ognju. Jugovzhodno od Ostrova so Sovjeti s silami, ki so jih vrgli na novo v boj, zopet nadaljevali s svojimi prodornimi poskusi. Južno od Pskova je sovražnik zaradi visokih zgub, ki jih je utrpel, ustavil svoje napade. Na fronti ob Narvi smo v srditih bojih na nož uničili ostanke obkoljenih boljševikov.

V Italiji je potekel dan brez posebnih dogodkov.

Skupine severnoameriških bombnikov so priletele včeraj nad Severno in Vzhodno Nemčijo in odvrgle razstrelne in zažigalne bombe na nekaterih mestih, zlasti na obmestje Posena. Sile naše zračne obrambe so pri teh napadih, kakor tudi v zadnji noči pri vletih britanskih letal v prostor Vzhodnega morja in nad zasedena zapadna ozemlja uničile 71 letal, med njimi 62 štirimotornih bombnikov. Sovražna vznemirjevalna letala so namerila svoje napade na Zapadno in Jugozapadno Nemčijo.

Zaščitna vozila vojne mornarice so v severnih norveških ozemljih potopila nek sovjetski brzi čoln.

Obrambni uspeh v prostoru Kamenec - Podolsk

Dne 8. aprila je bilo odstreljenih 87 severnoameriških terorističnih letal

Oberkommando der Wehrmacht je dne 9. aprila objavilo:

Na Krimu so Sovjeti včeraj napadli v široki fronti v mostišču pri Sivašu in pri Perekopu. Nemške in romunske čete so preprečile vse sovražnikove prodorne poskuse in uničile večje število oklopnjakov. Vdrle sovražne sile so vrgle z nasprotnim napadom nazaj. Severozahodno od Odese še trajajo hudi boji. V Vzhodni Bukovini se bojujejo romunske varovalne čete s počasi prodirajočim sovražnikom.

V prostoru Kamenec-Podolsk je močnejša skupina nemških sil, obstoječa iz odredov vojske in Waffen-SS, podvrhovnim poveljstvom Generala der Panzertruppen Huberja v štirinajstdnevnih bojih proti številčno veliko močnejšemu sovražniku preprečila poskus, da bi jo obkolili. Po srditi borbi so bile pogažene žilavo se upiračoje sovražne skupine in je bila priborjena zveza s četami vojske in Waffen-SS, ki so radi rešitve napadle od zapada sem. Proti Sovjetom, ki so vedno znova navalili od vzhoda, severa in juga, so se odredi naših oklopnjakov in pehote zagrizeno bojevali z zadnjimi četami in v obrambi. Razen visokih krvavih zgub je zgubil sovražnik v teh bojih 352 oklopnjakov in jurišnih topov, 190 topov in velike količine vsakovrstnega vojnega orodja. Zračno orožje je kljub neugodnemu vremenu s požrtvovalno službo po bojnih in prevoznih odredih pod vrhovnim poveljstvom Generalobersta Desslocha podpiralo boje na kopnem. S tem je odločilno prispevalo, da so operacije uspele. Med Stanislavom in Tarnopolom so nemške in ogrske čete vrgle Sovjete dalje nazaj proti vzhodu in vzele številne vasi. Južno in severno od Brodija so naši napadi odpravili manjše vrzeli v fronti.

V zadnji noči so močne skupine nemških bojnih letal z velikim uspehom napadle kolodvor Fastov. Jugovzhodno od Ostrova in južno od Pskova so imeli tudi včeraj brez uspeha naskakujoči Sovjeti najtežje zgube. Na fronti ob Narvi so naši napadi proti žilavo branečemu se sovražniku odpravili neko vdorno mesto iz preteklih bojnih dni. Pri tem so bile obkoljene in uničene močnejše sile boljševikov.

Iz Italije razen obojestranskega delovanja izvidniških in udarnih čet ne poročajo o nobenih posebnih dogodkih. Odredi nemških bojnih letalcev so včeraj z opaženim uspehom napadli z bombami in krovnim orožjem oporišča komunističnih tolp v hrvatskem prostoru. Pri vletu močnih sil severnoameriških bombnikov v Srednjo Nemčijo so se 8. aprila opoldne razvili silni zračni boji. Nemški lovci in protiletalsko topništvo so sestrelili 87 severnomeriških letal, med njimi 65 štirimotornih bombnikov. V nekaterih krajih Zapadne in Srednje Nemčije, zlasti v bravnschweiškem prostoru, so nastale škode na poslopjih in človeške zgube. Nekaj sovražnih vznemirjevalnih letal je preletelo v zadnji noči zapadnonemško ozemlje.

Razbite nadaljnje sovražnikove skupine

Uspešni protinapadi - Nadaljnja pridobitev sveta - Krvave sovražne zgube

Oberkommando der Wehrmacht je dne 7. aprila objavilo:

V prostoru severno od Odese kakor tudi med Dnjestrom in Prutom so Sovjeti brez uspeha napadali. Z nasprotnimi napadi nemških in romunskih čet smo v trdih bojih razbili sovražne bojne skupine in uničili številne oklopnjake, topove in težka orožja. Severno od Černovic smo tudi včeraj z napadom naših divizij pridobili še več sveta. V odseku Stanislav-Tarnopol in južno od Brodi so naše čete z napadom zlomile sovražni odpor in vrgle Sovjete, ubranivši se silnih nasprotnih napadov, še dalje nazaj. Tukaj se je s posebno hrabrostjo odlikoval Leutnant Klippel, vodja stotnije v nekem grenadirskem polku. Severno od Kovla so se izjalovili močnejši napadi boljševikov. Na fronti ob Narvi so naše čete vdrle v močno izgrajene sovražne položaje in zavrnile nasprotne napade Sovjetov.

V Italiji so lastne udarne čete uničile sovražne bunkarje in uničile neko sovražnikovo oporišče z njegovo posadko vred. Sovražnik je imel visoke krvave zgube in zgubil večje število ujetnikov. Obstreljevanja našega topništva so povzročila eksplozije in trajne požare v materialnih skladiščih. Dalnostrelne baterije so podnevi in ponoči učinkovito obstreljevale pristaniško ozemlje pri Anziu in Nettunu. 135. (motor.) polk protiletalskega topništva je od začetka bojev v Italiji dosegel svoj 500. letalski odstrel. Zaščitna vozila vojne mornarice so potopile v zalivu pri Genovi en sovražni topniški brzi čoln in nekega drugega tako težko poškodovale, da se ga lahko šteje med potopljene.

Pri podnevnih sunkih sovražnih letalskih skupin nad jugovzhodno nemško obrežje smo sestrelili devet sovražnih letal. Vrh tega je zgubil sovražnik po silah naše zračne obrambe šest letal nad italijanskim prostorom. Vznemirjevalni napadi sovražnih letal so bili v pretekli noči naperjeni proti krajem Severne in Zapadne Nemčije.

Prepoved izvažanja premoga v nevtralne države, ki jo je v četrtek napovedal poverjenik za oskrbo z gorivom, Lloyd George, zadene, kakor zvedo, Irsko.

Romunija neomajna utrdba

Poziv maršala Antonesca romunski armadi - Odločen glas celokupnega tiska

Bukarešta, 14. aprila. Državni vodja maršal Antonescu je izdal iz romunskega glavnega stana dnevno povelje armadi, ki ima sledeče besedilo:

»Vojaki! Sovražnik je prekoračil Prut, preplavil Bukovino in vpadel v ozemlje Besarabije in Moldave. Nova vrsta silnih bojev se za nas začne. Z vašo hrabrostjo in vašim bojem bo odločena usoda očetnjave in romunskih domov. Z vašo voljo do zmage se bo v današnjih težkih trenutkih izpolnil smisel večletnih naporov in krvavih žrtev.

Vojaki! Spominjajte se, medtem ko stojite neomajno obrnjeni proti sovražniku, zapovedi naših prednikov in se zgledujte ob svojih tovariših, ki se junaško upirajo na Krimu in daleč proč od domovine stražijo naše drage meje. Prepričan sem o tem, da vi, ki se bojujete za meje očetnjave med svojimi ogroženimi domovi, ne boste zaostajali za njimi.

Vojaki! S hrabrimi nemškimi tovariši ste se že tri leta sobojevali in vedno znova premagali številne armade. Premagali ste grozne snežne viharje zim. Danes je vaša sveta dolžnost, da v tej spomladi, ki bo tvorila dobo naše osvoboditve, onemogočite sovražniku, da bi razširil svoje suženjstvo na naše brate v Moldavi.

Vojaki! Vi imate skušene in sposobne voditelje. Imate sedaj boljša orožja, številne in bolj izvežbane enote kot v začetku boja. V boj vstopate z odločnostjo naroda, ki brani svojo zemljo, in imate v svojih odločnih srcih in svojih žilavih rokah najmočnejše orožje: pravičnost naše stvari. Ta nam bo pomagala, da zmagamo tudi danes, ko prikipeva boj do vrhunca te borbe. S svojo žrtvijo izpolnite življenjsko usodo naroda. S svojo hrabrostjo in svojo žrtvijo povzročate, da žrtve in trpljenja vaših prednikov niso bile zaman. Bojujete se in zmagujete danes ob Prutu, jutri pa zopet ob naših mejah stare knježevine moldavske. Življenje vaših tovarišev in otrok zahteva to od vas. Preteklost domovine vam to ukazuje. Pokažite narodu, da znamo umirati, da zmagamo! Pokažite svetu, da znamo zmagati, da ne bi umrli!

Vojaki! Vaši starši in vaši otroci, kralj in domovina stavijo vse svoje upe v vas. Naši hrabri mrtvi, ki so padli v neštetih bojih tekom stoletij, in naši hrabri predniki gledajo na vas in vas vzpodbujajo. Sledite njihovemu zgledu! Maršal Antonescu.«

Poziv državnega vodje maršala Antonesca armadi je objavljen na naslovnih straneh listov v Bukarešti. Časopisni komentarji kažejo isto odločnost.

Najbolj tvegana operacija vse svetovne zgodovine

Lizbona, 14. aprila. Živčna vojna s pretnjo invazije, ki naj bi razmehčala in podkopala nemški odporni duh, je potekla popolnoma drugače, kot so si to predstavljali agitatorji v Washingtonu in Londonu. Nervozna nista postala zaradi tega nemški narod in nemška oborožena sila, ampak Amerikanci in Britanci so postali zmedeni in zaskrbljeni zaradi nasprotujočih si sporočil njihovih lastnih vlad.

Vsa prorokovanja o težavah v velikem slogu poskušenega izkrcanja v Evropi in o s tem neizbežno zvezanih hudih zgubah, ki jih je človek lahko bral v zadnjih tednih zmeraj bolj v britanskem in ameriškem tisku, je sedaj razdrl severnoameriški novinar Quentin Reynolds. On daje v ameriškem časopisu »Colliers« predhodni pregled o žrtvah, ki jih bo zahteval vsak poskus izkrcanja. Kakor sedaj vsi ameriški listi soglasno podčrtavajo, bodo spričo britanske »izčrpnosti« morale amerikanske čete nositi glavno breme invazije.

»Govoril sem z merodajnimi voditelji armad in poveljniki brodovja«, je izjavil vojni poročevalec lista »Colliers« doslovno, »in vsi soglašajo s tem, da bo poskus invazije v Evropi najbolj tvegana vojaška operacija, kar jih je doslej bilo v svetovni zgodovini. Naše zgube bodo ogromne. V Dieppu smo mogli spraviti na kopno približno 5.500 mož, od teh smo 3350 zgubili, vse druge smo morali umakniti. Če bi pri kakšni invaziji spravili pri prvem podjetju izkrcanja okrog 200.000 mož na kopno, moramo računati s tem, da jih bomo zgubili najmanj 60 odstotkov. Če bi hoteli izkrcati en milijon mož, se bo odstotek še znatno povišal. S tem pa še nikakor ne bi prišli do glavne obrambne črte Nemcev.«

»Nemške obrambne naprave v Zapadni Evropi so ravno tako, kakor v južnofrancoskem Sredozemlju«, nadaljuje Reyholds, »okrog 75 km globoke. Izgrajene so bile po Todtovih načrtih in so njegova mojstrovina.« Nemci imajo novo dobro tehtniko pri lovski obrambi in »krasna orožja s tako uničujočim učinkom, da mu ni primere« in so s tem zmanjšali svoje zgube letal na najnižjo mero, tako da imajo za trenutek kakšne invazije na razpolago dovolj strojev.« S temi ugotovitvami razdre Amerikanec zadnje iluzije svojih vojakov o brezmoči nemškega zračnega orožja, na katero so se zanašali. Na žalost — tako pristavlja vojni poročevalec — ustrezata pogum in bojevitost Nemcev trdoti in odličnosti njihovih orožij. K temu pride še — zaključuje Reynolds —, da ne poznamo vseh nemških orožij. Pri kakšnem poskusu izkrcanja je treba računati z vsemi možnostmi. Že eno leto napovedana spomlad zmage 1944. l. je izostala. Sedaj se morajo onstran Atlantskega morja v službi Moskve pripravljati na poletje žrtev 1944.

Po svetu

Neka ameriška trgovska ladja je spremenila smer, ko je bila samo še 60 metrov od britanske obale, in zaradi neurja s točo ter hudega valovanja nasedla na kleč. Pri tem se je razdrobila na kose. 12 članov posadke so rešili, 62 članov ameriške posadke pa je utonilo.

70 letni Štajerc, urar amater Ludwig Bartoniczek iz Graza je delal 25 let na »svetovni uri«, ki jo je dovršil te dni. Kolesje svetovne ure« ima ne manj kot 540 koles in gonil, osem vzmetov, dva uteža s skupno 18 kilogrami, 88 številčnic in pet podov. Ponazarja letni čas, letne vladarje, luno v vseh njenih štirih fazah, vrtenje osnovne črte luninega teka, ki rabi v astronomiji za izračunanje sončnih in luninih mrkov, zvezdo stalnico, »Miro« z obratno dobo 7952 ur, tek sonca na obnebju, zemeljski obrat v 24 urah in v enem letu, zvezde premičnice, 20 lun, nove komete itd. Razen te »svetovne ure«, ki se nahaja v Grazu, je sličen komad samo še v Stockholmu.

V čakalnici kolodvora Steyr je 24. marca zjutraj nenadoma umrl neznan mož, ki je verjetno hotel odpotovati z jutranjim vlakom. Zdravnik je ugotovil, da je neznanec, ki ni imel pri sebi nikakih listin, podlegel srčni kapi.

Sredi 18. stoletja so v Franciji posebno cenili astronoma La Lande. Ta je pa imel čudaško navado, ki je navdajala z grozo zlasti dame. Monsieur zvezdogled je nosil namreč vedno pri sebi dragocene doze, iz katere je tu pa tam — okolica se je zaradi tega zgrozila — vzel debelejšega pajka, ki ga je potem kakor kakšen konfekt dal v usta in s slastjo zaužil.

V Belgijskem Kongu se je nekoč zgodilo v Beumi, da so pripeljali v bolnico nekega kralja trnčev, ki se mu je pripetila nezgoda. Tam so mu odvzeli nogo. Po operaciji je zahteval kralj svojo nogo rekoč, da jo hoče — pojesti. Vodstvo bolnice pa se branilo ustreči tej kraljevi želji opozarjajoč ga, da je ljudožerstvo po zakonu prepovedano. Nato je črno veličanstvo s tožbo zahtevalo izročitev noge, in sodišče je tudi v resnici odločilo v prilog kralja ter obsodilo vodstvo bolnice, da mu mora izročiti amputirano nogo. Ali je bila še užitna o tem ne poročajo.

V Rotterdamu so pred kratkim priredili tekmovanje v zvijanju cigaret, ki se ga je udeležilo približno sto mož v starosti 20 do 65 let. Zmagalec v tem boju, ki je bil odločen šele po daljšem tekmovanju, je bil nek 35 letni mehanik, ki je bil potreboval samo tri sekunde, da je zvil popolnoma ravno cigareto.

Škof nekega južnofrancoskega mesta je bil raz prižnice pogosto delal propagando proti sodelovanju z Nemčijo. Nekaj članov njegove občine je izrazilo zaradi tega svojo nezadovoljnost s tem, da je na cerkvenih vratih nabilo sledeče besedilo: »Komunisti in simpatizujoči sodrugi! Sodrug škof bo v nedeljo oznanjal Stalinovo voljo! Pridite v velikih množicah!« — Škof je od tistihmal nekoliko bolj malobeseden, zagotavlja dopisnik.

V Anatoliji so imeli huda neurja s točo. V nekaterih krajih so padali na tla ledeni komadi v velikosti pomaranče in v teži do 40 g. Veliko število ljudi je bilo ranjenih. Število smrtnih žrtev še ni ugotovljeno. Stvarno škodo cenijo na en milijon turških funtov.

Najnovejše angleške modne slike, ki so ravnokar dospele v Stockholm, prikazujejo po sovjetsko inspirirane klobuke, bluze in kozaške plašče za ženstvo angleške plutokracije. Prav posebno pikantna je jutranja halja iz svetle svile, ki jo kot »garnitura« krasita kladivo in srp.

Češka liga proti boljševizmu je te dni začela s svojim prosvetnim delom v kmečkih občinah v Češki in Moravski. V številnih vaseh se je zbralo prebivalstvo okoliškega ozemlja, da demonstrira zoper nevarnost boljševizma, ki preti iz Vzhoda. Akcija, ki so jo povsod sprejeli z velikim odobravanjem, se nadaljuje.

Strašna nesreča se je pripetila na kolodvoru v Gemünden (Rheinland). Tam se je ravno vračala zakonska dvojica iz svojega potovanja, in pri izstopanju je žena pomotoma stopila zraven stopnišča vagona. Pri tem je prišla pod vlak, ki je v tem hipu odpeljal. Pred očmi zakonskega moža je bila nesrečnici odtrgana glava od trupla.

Nova Zelandija je utrpela v tej vojni doslej v sorazmerju s številom svojega prebivalstva najtežje zgube, piše »Manchester Guardian«, kajti iz Nove Zelandije jih je padlo najmanj dvakrat toliko kakor iz Avstralije in petkrat toliko kot iz Kanade.

Dnevni stroški vojne so v mesecu februarju v Zedinjenih državah zopet narasli. Znašajo sedaj, kakor sporoča urad vojne proizvodnje v Washingtonu, dnevno 312 milijonov dolarjev.

Vesti iz Ljubljane in okolice

Spremembe v ustroju sodišč. Službeni list šefa pokrajinske uprave v Ljubljani objavlja izvršilne določbe k naredbi Vrhovnega komisarja na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje« o izvrševanju sodstva. Po teh izvršilnih odredbah je vrhovno pravosodno oblastvo na ozemlju »Jadransko primorje« Vrhovni komisar (pravosodni oddelek s sedežem v Trstu). Za svetovanje pravosodnim oblastvom in da se doseže enotnost v sodstvu, so postavljeni za te pokrajine vodje pravosodnih oddelkov pri nemških svetovalcih. Vsi uradniki in nameščenci pravosodstva, vštevši odvetnike in notarje, so službenopravno podrejeni Vrhovnemu komisarju na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje«. Posebno so podrejeni vodji pravosodnega oddelka pri nemškem svetovalcu v Ljubljani: apelacijsko sodišče v Ljubljani, okrožna sodišča v Ljubljani in Novem mestu ter vsa v okoliš teh sodišč spadajoča okrajna sodišča, višji državni tožilec v Ljubljani, vodeča tožilca v Ljubljani in Novem mestu ter kaznilnice in jetnišnice, ki so v teh pokrajinah. Predpisi o stvarni in krajevni pristojnosti so izpremenjeni v toliko, da izvršuje počenši s 1. novembrom 1943. leta sodstvo v najvišji in poslednji stopnji za Ljubljansko pokrajino apelacijsko sodišče v Ljubljani, kateremu se dodeli za nadaljnjo zaposlitev osebje vrhovnega sodišča v Ljubljani, višjemu državnemu tožilcu v Ljubljani pa osebje vrhovnega državnega tožilstva v Ljubljani. Pristojnost vrhovnega sodišča za Ljubljansko pokrajino ostane za že tekoče civilne stvari nedotaknjena, če je odločba o pravnih letih izdelana do 31. oktobra 1943. Vsi drugi pravni leki, tekoči pri instancah, ki so prenehale poslovati, se obravnavajo kot predstavke; le-te morajo sedaj pristojna sodišča vnovič rešiti.

Naši vojaki pozdravljajo domovino

Z visokega Severa: Gregori Franz iz Walda; Zapuder Franz iz Kertine—Dob; Waupetitsch Franz iz Unter Palowitsch—Stein.

Z Jugovzhodne Nemčije: Murnik Miloš iz Lees, Pipan Milan iz Strahaim, Ramovsch Franz iz Radmannsdorfa, Messner Josef iz Werd, Dežman Franz iz Radmannsdorfa, Peterlin Boris iz Steina, Schibert Johann iz Predesla, Kladnik Franz iz Steina, Strupi Marian iz Naklas, Čad Rail iz Steina, Urch Veit iz Sucha, Nemetz Stanko iz Neudorf bei Lees, Kermelj Gabriel iz Lees, Kuchar Johann iz Strehaiena, Rogelj Mihael iz Leesa, Zalokar Jože iz Saspa, Schumi Franz iz Leesa.

UNSERE LUFTWAFFE

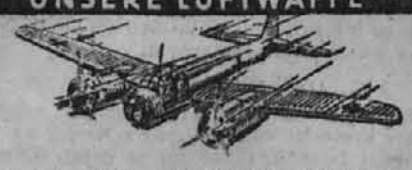

NAH-UND FERNAUFKLÄRER

sehen dem Feind in die Karten. Auf sich allein gestellt, überfliegen sie in großen Höhen den feindlichen Luftraum. Dazu gehören erstklassige Flugzeuge, schnell und weittragend. Tausende von Kilometern geht es oft über Feindgebiet hinweg. Nur begeisterte Flieger von großem Können erreichen das Ziel: Aufklärer sein!

JUNG DIE WAFFE JUNG IHR GEIST
JUNG IHRE TRÄGER

Prosveto tudi tvornim ljudem!

Umetnost je vrelec veselja in življenja

Značilno za socialno politiko nacionalsocialistične države je, da vključi v svoj delovni krog tudi prosvetne naloge. Ne omejuje se samo na določevanje zakonitih predpisov o višini mezde, o delovnem času in ostalih zavarovalnih in tarifnih vprašanjih, marveč prodre tudi v svet duhovnosti in muze s tem, da z dovajanjem kulturnih dobrin tvornim ljudem odpira vrata in poti. Kajti, kako je bilo poprej?

Pretežni večini teh, ki so pripadali delavskemu sloju, je bilo iz gospodarskih razlogov ali pa radi pomanjkanja časa nemogoče iti v gledališče ali na koncert. Prav tako so bili muzeji in biblioteke svet z zaprtimi vrati, v katero so si zaman želeli stotisoči tvornih ljudi. Ta izključitev lepot kulturnih dobrin je bila tudi eden izmed vzrokov razrednih nasprotstev. Lakota in žeja po duševni hrani sta bili marsikdaj neznosnejši, kakor pa slabi gospodarski pogoji. Za duševno življenje delavcev so se komaj zmenili.

Tu se je izvršil temeljit preobrat. NS.-Gemeinschaft »Kraft durch Freude« je postala vodilni organ za duševno oskrbo delavcev, ki naredi skupno s kulturnimi ustanovami Deutsche Arbeitsfront duševno-kulturne vrednote splošno dostopne. Obisk koncerta slavnega dirigenta je možu iz delavnice ali pa iz pisarne prav tako omogočen, kakor predstave na velikih gledaliških in opernih odrih. Če je šel Schillerjev pevec s kraljem, se pa poda danes pesnik resnično med narod, ko izpolni trenutke odmora v obratu s prodirljivo besedo. Mnogo tisoč zaposlenih se ukvarja z muzo. Že marsikatero pomembno delo likovne ali glasbene umetnosti je izšlo iz združenj umetniškega ustvarjanja laikov. To in ono porazarjajo naše slike — dokumenti napredka.

Iz ročnih delavcev in mož za pisalnimi mizami postanejo v obratnem orkestru predani učenci glasbene umetnosti.

Koncert med obratnim odmorom je plemenito obogatenje današnjega kulturnega življenja. Večkrat so to veliki orkestri znamenitih dirigentov, včasih tudi samo zbori komorne glasbe velikega slovesa, ki pripravijo delavcem v industrijskem obratu s svojim znanjem uro odpočitka in uživanja. Potem spet zgrabi roka močneje, utrujena duševnost je spet osvežena. Obogateni z vznesenim doživetjem, se podajo možje in žene zopet na delo.

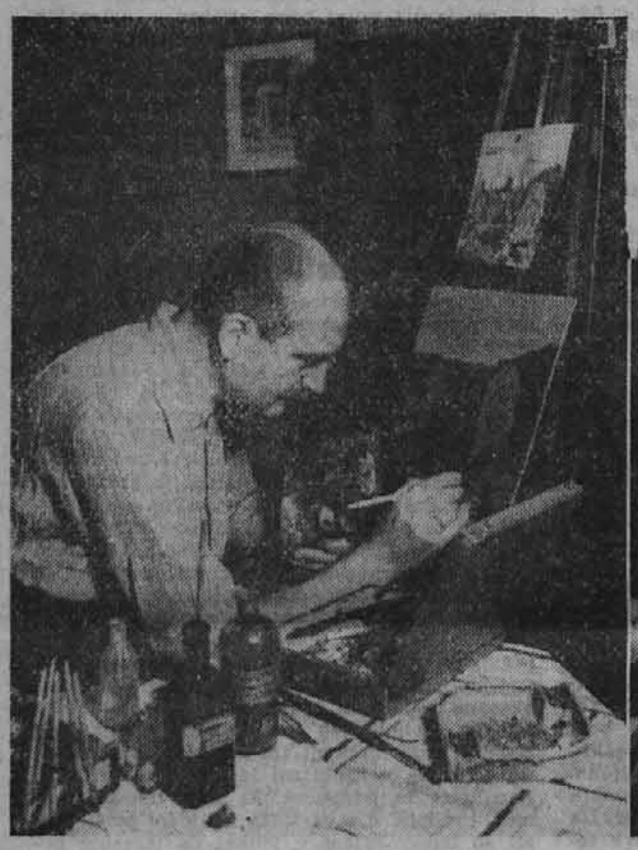

Na levi: Lahko si dopisnik v kakšnem velikem industrijskem podjetju in kljub temu izpolniš svoje privatno življenje z dragoceno vsebino. Tudi ta delavec to dokazuje in se s posebnim uspehom uveljavlja na področju oljnatega slikanja. — V sredi: Ta navadni delavec razpolaga z odličnim glasovnim materialom in izvrstnim sluhom. Pri skušnji orkestra se pripravljajo točke za tovariški večer. — Na desni: Statistike obratnih knjižnic dokazujejo z visokimi številkami čitateljev, kako veliki so idealni interesi med delavci.

Bilder Atlantic/Arhweiler

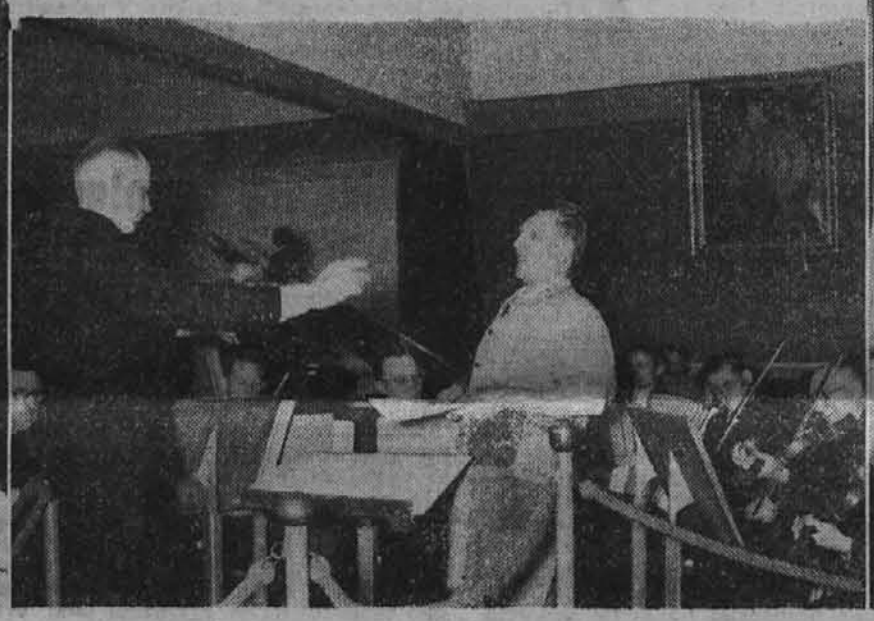

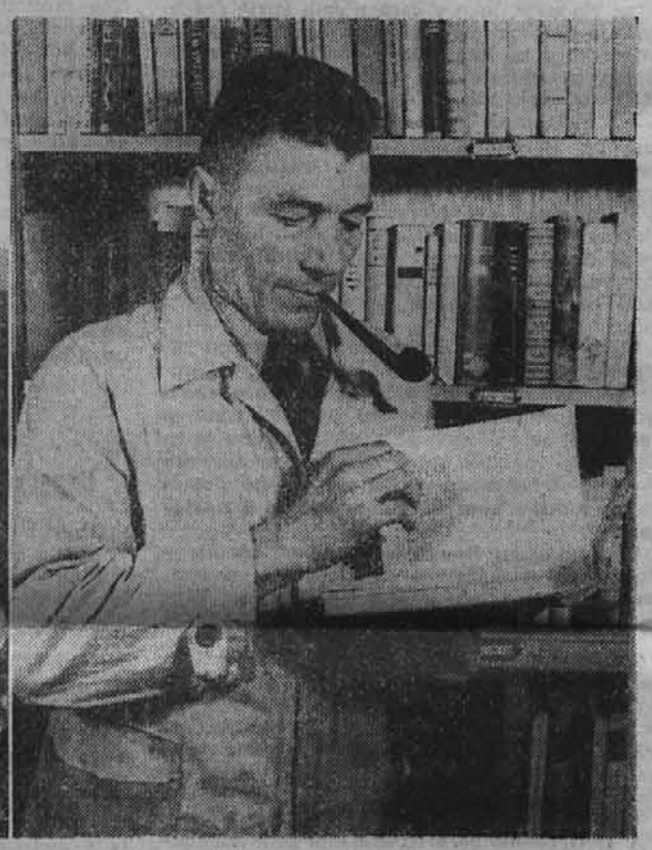

Kako je postal Marko pohabljenec

Kraški kmet, ki so ga prisilili v službo pri tolpah, pripoveduje

Visok in z bledim, suhim obrazom se guglje na dveh lesenih berglah. Obrabljen italijanski plašč mu pada z upognjenih ramen. Njegove temne oči, ki leže v globokih jamicah, me pozorno gledajo, ko mi pravi:

Kako se je začelo

»Rad bi vedel, kakšna je bila moja zgodba? Težko bi povedal, kako se je vse začelo. Ko je tako nenadoma izbruhnila vojna, sem bil desetar v bivši armadi in pravkar na dopustu v svoji vasi. Hotel sem nazaj k svojemu polku. Na postaji, ki je oddaljena nekaj ur od moje vasi, je vladal velik nered. Vlaki niso več vozili, vse je govorilo, da je Beograd v razvalinah, da so Nemci že globoko v deželi in da se jim naša vojska ne more ustavljati. Nato so prišli ljudje, ki so pravili, kako grozno postopajo Nemci. Vsepovsod streljajo, kmetom jemljejo zadnjo kravo iz hleva, otroke love in jih pošiljajo v Nemčijo, kjer se morajo učiti nemščine in tako postati Nemci! In vsaka vest je bila hujša in bolj divja od prejšnje.

Gospod, poznal sem mnogo Nemcev, saj sem Dalmatinec. Vsa leta so prihajali k nam, toda vedno so bili prijazni ter so dali zaslužiti. Naše otroke pa so često obdarovali.

Spomini.

Moj oče je služil v cesarsko-kraljevi armadi, bil je v svetovni vojni skupaj z Nemci na italijanskem bojišču. Često mi je dejal: »Nemci so dobri tovariši!«. Boril se je hrabro ter dobil pri Avstrijcih malo in veliko srebrno svetinjo za hrabrost. »Nemci so dobri tovariši!« je dejal moj oče.

Sedaj pa so naenkrat govorili, da so slabši kakor volkovi pozimi. Nisem poznal ljudi, ki so vse to pravili. Bili so tujci, nihče ni bil iz naše vasi. Zato sem se vrnil domov — časi so bili nemirni, pa je dobro, če je človek doma. Imam malo kmetijo, kravico, nekaj ovac, kokoši, oljčnih dreves in par sliv. Njivica je majhna, a imeli smo dovolj, ako je Bog blagoslovil naše delo.

Prišli so Italijani.

Prenehal je in obupno pogledal proti hiši: »Bog nas takrat ni blagoslovil. Prišli so Italijani, ki so postali gospodarji v deželi. Izdali so nove odredbe in kmetu je bilo težko. Mnogo naših ljudi je odšlo v gore, da jim ne bi bilo treba delati za nove gospodarje. Jaz sem ostal doma. Italijanski vojaki so prodajali svoje čevlje, uniforme, šotorska krila, perilo in druge stvari, ali pa so jih zamenjavali za tobak, vino in živila. Prodajali so tudi orožje in municijo. Kakor da bi bili trgovci, ne vojaki. Da, gospod, takrat so bili težki časi za kmete. V tistih dneh so v našo vas često prihajali ljudje. Bili so tujci, govorili s tem in onim in nabirali pristaše za »osvobodilno vojsko«, kakor so dejali. Ostal sem doma. Toda preskrbel sem si puško in samokres: v takih časih je dobro, ako si pripravljen. Da bi pa šel v gore, na to nisem mislil.

Nekega dne — bil sem na sejmu v Dubrovniku — je bilo mesto že od zgodnjega jutra zelo nemirno. Okrog poldneva so prišli italijanski častniki in vojaki v velikih povorkah, kričali in peli so skozi mesto ter vzklikali: Pace — pace!!! (Mir, mir!). Mnogi so bili pijani ter so od veselja streljali v zrak. Kričali so, da je vojne konec, da so Italija, Anglija in Amerika sklenili mir, da le Nemci tega še niso storili, ker se hočejo boriti naprej, dokler ne bodo zavzeli vsega sveta in , kakor so pripovedovali, zavladali vsem narodom. Zato da moramo seči po orožju ter z vsemi prijatelji miru z Angleži, Američani in Sovjeti, predvsem pa seveda Italijani, pregnati te »krvnike« iz dežele in jih uničiti!«

Zvezan in prisiljen.

Umolknil je, me prosil za cigareto, nato pa tiho pogledal v modri dim in nadaljeval: »Nisem se mogel odločiti. Marsikdo iz naše vasi je šel že v gore. Nič dobrega nismo slišali o teh ljudeh. Neke noči so vdrli oboroženi možje v mojo hišo. Prijeli so me, mi rekli, da sem sovražnik dobre stvari. Potegnili so me na cesto. Tam se je razlegalo kričanje. Nekaj hiš je gorelo. Pred očmi so mi ubili ženo in zažgali domačijo. Kravo in drugo živino so mi odgnali, skupno z živino mojih sosedov. Svojih dveh otrok nisem več videl.

Mnogo so jih postrelili. Pri ropanju hiše so našli moje orožje. Dejali so mi, da moram k njim, ker orožje dokazuje, da sem ga imel pripravljenega proti njim in da bi me bilo treba torej ustreliti!

Sem navaden kraški kmet, dragi gospod, ne vem ničesar o veliki politiki, tedaj pa sploh nisem ničesar več razumel. Bilo mi je vseeno. Zakaj moja mala domačija je zgorela, ženo so mi ubili, otroka pa — Bog ve, kje sta. Pa sem šel z njimi.

V gorovju.

V gorah so imeli skladišče orožja in opreme ter vsega, kar so si vzeli v italijanskih skladiščih. Opremili so me in me dodelili v enoto. Nato smo se vlačili po Krasu, gospod moj, kakor divje zveri. Jemali smo si, kar in kjer smo pač kaj našli. Napadali smo vasi, streljali s hribov na nemške kolone. Imeli smo mnogo zgub. Za ranjence niso mogli ničesar storiti, ker niso imeli nikakih zdravnikov, nikakih obvez. Bilo je to strahotno bojevanje. Streljali smo in bežali.

Mesece, v vročini in mrazu, smo se vlačili po gorah. Naše obleke in naši čevlji so bili raztrgani. Često smo gladovali. Nemci so pazili ter nas cele tedne preganjali, da smo padali od lakote in izmučenosti. Naši poveljniki so nam pripovedovali vedno o istih stvareh: o vseslovanskem bratstvu pod vodstvom Moskve in o nemških grozodejstvih.

Najsi smo to verjeli ali ne, nazaj nismo več mogli. Naši kmetje so bežali ter so bili besni na nas. Nemec pa je postal naš sovražnik.

Zimska beda.

Ko je prišla zima, smo se ločili v manjše skupine, da bi se lažje oskrbovali in prebijali. Bilo je grozno! Tedne smo se skrivali v gorovju, v mrazu in snegu, v ledeno mrzlem vetru, brez opreme in zadostne hrane. Spali smo v luknjah ali pa pod listjem. Vsako stvar, ki smo jo našli, smo vzeli s seboj, postali smo živali. Zaradi ene ovce ali kosa obleke smo ubijali naše uboge kmete. Oblačili smo se v stare cunje, ki smo jih nakradli. Čevlje so imeli le redki med nami. Skoraj vsi smo bili bolni.

Kože, ki sem si jih ovil okrog nog, da ne bi hodil bos po visokem snegu, so mi pričele razpadati. Po neki grozni viharni noči, v razpadli ovčji koži nisem mogel več hoditi. Vsi prsti na nogah so mi zmrznili. Dva tovariša sta me vzela s seboj. Bil je to strašen pohod. Našla nas je mala skupina nemških lovcev. Nismo se mogli niti braniti ter smo čakali, da nas bodo ubili. Vzeli so nas s sabo. Naše bolnike so natovorili na konje in mule ter jih odpeljali v bolnišnice.

V nemškem lazaretu.

Tamkaj je bilo toplo, dobili smo jesti, imeli smo dobro oskrbo. Mnogi so kljub temu umrli. Meni so odrezali levo stopalo in vse prste desnega, da bi tako rešili moje noge. Sedaj mi je bolje.

Toda gospod, postal sem pohabljenec, kam naj grem sedaj? Moje posestvo je opustošeno. V moji vasi vedo, kje sem bil. Nimam več nikakega veselja! Ničesar več nimam tu iskati, ako ne bo Bog pomagal.

Sedaj veš vse. Morda razumeš, da si lahko kriv, ne da bi sam kaj zakrivil. Strahovito smo se pokorili. Toda prokleti naj bodo oni, ki so nas zapeljali! Zbogom.«

In preko dvorišča je zginila visoka suha popostava na berglah kot bolan, siv ptič.

ϟϟ-Kriegsberichter Sepp Strohbach.

Raznо

Kaj doseže volja posameznika, dokaže primer artista Jakoba Steina iz Oberdonau, ki je zbral v teku enega leta za WHW in za DRK lepo vsoto 50.000 RM. Ta znesek je zbral Stein pri svojih artističnih nastopih kot hitrostni slikar, kjer je pred očmi gledalcev slikal slike, jih prodal na dražbi in iz zneskov, ki jih je zbral na predstavah po sejmih in pri zbirki med svojimi tovariši.

»Proti kroglam varna sveta pisma« je najnovejše sleparstvo za svojce severnoameriških vojakov. Sveta pisma stanejo šest dolarjev in se razlikujejo od drugih s tem, da so ovojne platnice ojačene s tanko pločevino. Prodajalci natvezejo svojcem severnoameriških vojakov, da taka sveta pisma tistim vojakom, ki jih nosijo na srcu, odvračajo sovražne krogle in drobce granat in jim s tem rešijo življenje.

Kako različni so okusi, dokazujejo dejstva, da cenijo v različnih deželah kot slaščice žuželke, pri katerih nas samo ob pogledu na nje že strese. V brazilski Malajskem otočju love v času, ko svete riž, vse kačje pastirje, ki jih le morejo dobiti in jih používajo z najboljšim tekom. Mnogi narodi posebno cenijo ličinke palminega hrošča; posebno kitajska kuhinja jih uporablja na najrazličnejše načine.

Dom »Zlatorog« otroška bolnišnica na Gorenjskem

Obisk v pomožni bolnišnici KLV Kronau - Sestra Margareta pripoveduje

Eno leto in več je sedaj, kar je vas Kronau polna veselega početja nad 200 mladostnikov, ki so bili iz zračno ogroženih krajev spravljeni v šest taborišč KLV. Oni so se seveda v tem krasnem zimskem zdravilišču zelo popravili. Da je zajamčena zdravstvena nega teh »malih in velikih«, je bil dom »Zlatorog« urejen kot pomožna bolnišnica. Še predno so dečki in deklice prišli v Kronau, je bila ta hiša urejena in z vsemi sredstvi moderne higiene opremljena.

Sestra Margareta je pred tem delovala v pomožni bolnišnici Mallnitz in si je nabrala bogatih skušenj o negovanju mladostnikov. Od oblastnega zdravstvenega oddelka Hitler-Jugend je bila poslana v pomožno bolnišnico v Kronau, da bi tukaj izkoristila svoja izkustva.

Mnogo ve sestra Margareta povedati. Pri otrocih, ki so prišli iz ravnine, tako poroča, se v začetku večkrat dogodi, da se zaradi tega, ker niso navajeni na ostri in mrzli zrak, pojavi prehlad ali vnetje grla. V takem primeru je takoj potrebno strokovno zdravljenje in po potrebi pridejo mali bolniki v »kliniko«. Za težke primere je pomožna bolnišnica Gallenfels kamor sestra Margareta svoje bolnike večinoma osebno spremlja. Otroci ji potožijo vse svoje male in velike skrbi in bolečine, kljub temu, da ima dela čez glavo, saj mora biti bolnišnica vedno v najlepšem redu.

Vsak dan pride krajevni zdravnik in popoldne obide skupno s sestro vse bolniške sobe. Vsi mali bolniki, ki leže v posteljah, se obiščejo. Zdravnik da navodila in predpise in ima za vsakega otroka lepo in vzpodbujajočo besedo. Nato ima sestra Margareta polno dela, da predpisano zdravljenje vestno izvrši. Tu obravnava malo rano z zdravilnim mazilom, tam se na novo previje nožica, ki je bila spahnjena pri »belem športu«. V drugi sobi se mora zatreti vnetje grla s pridnim grgranjem. Mala gospodična se obotavlja, ali po prijaznem prigovarjanju naše sestre se tudi ta nevšečna ceremonija premaga.

Tudi za okrevališče služi pomožna bolnišnica v Kronau. Dva dečka iz taborišča KLV Aichelberghof, ki sta bila operirana na slepiču, sta našla tukaj ljubezniv sprejem in sta se v blagodejnem gorskem zraku 14 dni opomogla.

Zdravstveni apel

»Moja najvažnejša in najljubša naloga je vsakotedenski zdravstveni apel v posameznih taboriščih KLV« pripoveduje sestra, »povsod me pozdravijo, včasih z več, včasih z manj veseljem. Tisti, ki imajo čisto vest, ponosno pokažejo ljubezen do reda, pri drugih moram pač tudi grajati«. Nič se ne da skriti pred našo sestro Margareto. V nekem dekliškem taborišču je pregledala umite vratove; ni še dolgo od tega, kar sem zasačila deklico, ki se je, kakor je bilo videti, bala vode. Rdeča od sramu je mala zbežala in v nekaj minutah mi je pokazala lepo umit vrat. »Tudi v grla moram pokukati«, je izjavila sestra Margareta, »kako hitro se lahko pojavi angina in po videzu nedolžen slučaj ima lahko hude posledice, večkrat radi lahkomiselnega zamolčanja bolečin v grlu. Da se včasih tudi zdravijo namišljene bolezni, za katerimi nič ne tiči kakor namen pacienta, da bi nekaj prostih dni preživel v bolniškem domu KLV, ali da bi za nekaj ur ušel učenju, to ni nič čudnega in za iskušeno bolniško strežnico nič novega.

Poleti se vrše zdravstveni apeli na prostem. Še celó s kolesom se je sestra Margareta pripeljala v taborišče KLV »Gasthof Kopavnik« v Ratschachu, ki je oddaljen 5 km. Z navdušenjem je sprejeta in z veseljem je lahko dognala, da so njeni nauki obrodili sad.

Na koncu naj bode še posebno omenjena kuhinja, pod veščim vodstvom neke gospodinjske voditeljice, ki skrbi za telesno udobje bolnikov. Z mnogo ljubezni in prizadevnostjo se tukaj pripravljajo tečna jedila, še celó dietična hrana je tu, če jo zdravnik predpiše.

Tako vsak pomaga v svojem delokrogu, da postane KLV blagonosna ustanova za nemško mladino in tudi otroci to hvaležno občutijo, kako preudarno je preskrbljeno za njihovo dobrobit.

A. P.

Roparski umor mladenke

Kdo pozna storilca? - 5000 RM nagrade - Roparski umor v Halsu pri Passau

Dne 31. marca okoli 22. ure zvečer je bila 19 letna domača pomočnica Hildegard Baumann pri Halsu, približno 3 km zunaj Passau, napadena od nekega moškega, ki jo je spremljal in vržena v reko Ilz, kjer je utonila. Truplo je bilo najdeno. Storilec je ubežal. Dognano je, da je bila Baumann istega dne odpuščena iz taborišča RAD Wiesenau v Kärntnu in da je hotela obiskati neko njej znano družino v Halsu, da bi potem odpotovala k materi v Švico.

Domnevno je Baumann dopotovala v Passau z brzovlakom iz Wiena ob 20.14 uri, ki je imel nekaj zamude, da bi šla od tukaj peš do Halsa. Pri izhodu iz Passau so jo videli v spremstvu nekega srednjevelikega moškega, ki je govoril južnonemško, domnevno avstrijsko narečje in ki je bil oblečen v temni ali sivi plašč, mogoče tudi dežni plašč in je bil pokrit z zelenim klobukom. Moški je nosil kovčeg. Očitno je, da je bil to kovčeg Baumannove, ker je kratko pred Halsom zahtevala od njega, naj ji kovčeg vrne in da naj jo pusti, da bi šla sama dalje. Nastal je med obema prepir, nato je prišlo do boja in v njegovem poteku je moški vrgel Baumannovo v bližnjo reko Ilz. Ker kovček do sedaj še ni bil najden, se domneva, da ga je storilec ugrabil. Kakor vse kaže, je bil to pleten, zlatorumen japonski potovalni kovčeg, oziroma košara z usnjatimi jermeni in usnjatim ročnikom. Te vrste kovčegi so dvodelni in se po potrebi lahko porinejo eden v drugega. Storilec je na kraju storjenega dejanja zgubil svoj klobuk, ki je bil najden. Je to temnozeleni klobuk, z dvojno pleteno temnozeleno svileno vrvico (Kordel), velikost glave 54/55. V notranjosti klobuka je označena sledeča tvrdka: »Leopold Walter und Sohn, W. B. Neustadt, Hauptplatz 29, Leoben«.

Prebivalstvo Alpen- in Donaugaua se prosi za nujno sodelovanje. Pri tem so sledeča vprašanja zelo važna:

Kdo je do 31. marca 1944. nosil takšen klobuk in ga od tega časa dalje ne nosi več? Ali kdo je pri nekem moškem srednje starosti in srednje velikosti, oblečenem v temni ali sivi plašč, mogoče tudi dežni plašč, videl japonski potovalni kovčeg, kakor je bil opisan? Ali kdo je dne 31. marca 1944 v brzovlaku Wien—Passau, ki je prispel okoli 20 ure v Passau, opazil mladenko, mogoče v pogovoru z moškim, čije opis je sledeči: dekle, približno 168 cm veliko, je 19 let staro ali je na oči starejše, temnorujavih las, oblečena v zeleni brezrokavni telovnik, v prednjem delu telovnika so bile rjave počesne črte, zelena obleka z dolgimi rokavi, svetlosivi volneni plašč, tanke nogavice beige barve, temnomodre pletene rokavice z rdečimi robovi in nizki rjavi čevlji s širokimi trakovi. Ali je kdo radi svojevrstnega obnašanja ali na kakšen drugi način vzbujal posebno pozornost in bi mogel biti v zvezi s spredaj opisanim zločinstvom?

Ako bodo nadaljnja dognanja dala jasnejšo sliko, bo sledilo novo poročilo v časopisih. Za dotičnega, ki bi storilca prijel, je razpisana nagrada RM 5.000. Njena razdelitev se bode izvršila pod izključitvijo pravne poti in je odrejena samo za osebe iz ljudskih krogov, ne pa za uradnike, ki so poklicno pozvani za dognanja kaznivih dejanj.

Predmetna opazovanja, ki se po želji obravnavajo tajno, naj se sporoče na Kriminalpolizeistelle Regensburg, Tel. 5251/216 ali najbližje ležečem policijskem ali orožniškem oddelku.

Kreis Radmannsdorf

Kronau. (Iz vaške kronike.) Pred dvema mesecema smo poročali o smrti 90 letne Marije Koschir, ki je nenadno umrlo 2 dni prej, nego je mogla slaviti diamantno poroko. Njen izredno čvrst soprog Johann je bil radi njene smrti neutolažljiv, njegovo zdravje je opadalo in v teh dneh je bil položen k večnemu počitku ob strani življenjske družice. — Dve in pol leti stara Breda Moschitz, hči prejšnjega pomožnega občinskega tajnika, se je na velikonočno nedeljo z vročim čajem tako oparila, da je v torek po nastopivših komplikacijah umrla. — V prošlem poletju so se v okolici občine Kronau poljske miši tako pomnožile, da so že na jesen naredile mnogo škode po polju. Mila zima tudi ni razredčila njihovih vrst, pa je občina začela akcijo za pokončavanje s tem, da občinski delavci po razritih njivah polagajo zastrupljeno pšenično zrnje.

Kreis Krainburg

Krainburg. (»Vse za knjigo!«) Pod tem znakom je Kreiswart DAF Krainburg pripravil meščanom dve veseli uri. Ljubki, temperamentni plesi baleta »Sivana« so našli splošno odobravanje. Kakor tudi predvajanja umetnice o predavanju Gurge Sauerjeve in njenega izvrstnega solgralca Tibora pl. Gogotzkija. Hannelore Wörner je dopadla s svojimi solospevi. Veliko veselost je izzvalo predavanje udomačene cebre in groteskni komik Hainz Laube. Priljubljena je postala gospodična Marion Strangl, ki je zapela nekaj izbranih pesmi. Vsi drugi umetniki so bili enako deležni bogatega odobravanja. Vsi navzoči so se v dveh veselih urah izvrstno zabavali in temu ustrezno je bilo tudi odobravanje.

Höflein. (Vaška kronika.) Na Standesamtu v Höfleinu so marca meseca vpisali osem rojstev (pet dečkov in tri deklice) in štiri smrtne primere. V prvem četrtletju je bilo rojenih 16 otrok. V mrtvaški knjigi je bilo vpisanih 26 oseb. Razen tega je bilo naknadno vpisanih 13 mož iz leta 1942. Med »padlimi« so vpisani štirje čevljarja Aloisa Pernuscha so ustrelili banditi. — Vojak Anton Arnesch iz Höfleina, ki se je nahajal na dopustu, se je pri drvarjenju ponesrečil tako, da ga je moral rešilni avto prepeljati v krainburški lazaret.

Rodbinska kronika iz Gorenjske

Kreis Krainburg

Gallenfels. Rojstva v mesecu marcu: Maria Wodnou, Siegersdorf; Maria Graschitz, Pristau; Maria Jasbetz, O. Duplach; Josef Markowitsch, Letenze. — Umrli so: Valentin Teran, Siegersdorf; Cyrill Janz, Sebenie; Peter Saplotnik, U. Tenetische.

Pölland. Rojstva v mesecu marcu: Peter Podobnik, Muraw; Mathilde Iglitsch, Kremenk; Maria Dolenz, Pölland; Josef Kumer, Woutschach; Maria Pinter, Malenski vrh; Anton Demscher, Saprewolam; Franz Schink, Dolenja Schetina; Franz Lamprecht, Dolenwerd; Daniela Kopriwetz, Hotoule. — Umrli so: Marianne Koschier roj. Krischner, Dewenze; Vinzenz Jamer, Pölland; Marianne Mrak roj. Koschier, Dewenze; Maria Schubitz roj. Koschier, Log.

Beachten Sie die Anzeigen im „KARAWANKEN BOTE"

Der Anbau von Beerenobst bringt höchsten Ertrag. Jetzt ist Zeit zum Pflanzen!

JOHANNISBEER- (RIBISEL) UND HIMBEERPFLANZEN

können zum Preis von 20 bis 50 Pfennig je Stück noch abgeholt werden bei: Ernährungsamt A. Krainburg und Stein; Landwirtschaftliche Genossenschaft Wir, Domschale; Gärtnerei Mursteiner, Veldes-Schloß; Pfleiderer Obstwerk Oberkain, Podnart, am Bahnhof. — Pflanzanweisung gratis!

Nasad jagodastega sadja daje največji donos. Zdaj je čas za to!

RIBEZLJEVE IN MALINOVE SADIKE

dobite po ceni 20 do 50 pfenigov za komad še pri: Ernährungsamt A. Krainburg und Stein; Landwirtschaftliche Genossenschaft Wir, Domschale; Gärtnerei Mursteiner, Veldes-Schloß; Pfeiderer Obstwerk Oberkrain, Podnart am Bahnhof. — Navodila za sajenje brezplačno!

Bücherrevisor und Helfer in Steuersachen

ROBERT FEIGL

Krainburg, Postfach

empfiehlt sich den werten Handels- und Gewerbetreibenden in Steuer- und Buchführungsfragen.

Richtige Mundpflege

dient zur Erhaltung der Gesundheit, denn der Mund ist die Eingangspforte vieler Krankheitskeime. Sollten die gewohnten CHINOSOL-Gurgeltabletten gerade nicht zur Hand sein, so muß es vorübergehend auch mit primitiveren Hausmitteln, wie etwa einer Prise Salz in warmem Wasser, gehen.

Z žalostnim srcem naznanjamo vsem našim sorodnikom in znancem pretužno vest, da je moj nad vse ljubljeni mož in atek

Schlebir Josef,

Grenadier,

star 23 let, padel 21. Februarja na južnem bojišču. Počivaj v miru in lahki ti bodi tuja zemlja. V najinih srcih pa živiš še vedno. Priporočamo ga v blag spomin in molitev.

Poschenig bei Zirklach.

Globoko žalujoča žena in sinček, ter družina Dolinar.

Z žalostnim srcem naznanjamo tužno vest vsem sorodnikom in prijateljem, da je naš nadvse ljubljeni sin in brat

Suppan Andreas,

Soldat,

v cvetoči mladosti, star komaj 20 let, padel 21. februarja 1944 na vzhodni fronti. Vsi, ki so ga poznali, vedo kaj smo zgubili in kako velika je naša bol. A sedaj počiva njegovo truplo tako daleč od svojih domačih. Naj v miru počiva in lahka naj mu bo tuja zemlja. V naših srcih pa bo živel še vedno. Andrej, sladko snivaj.

Puterhof, 10. Aprila 1944.

Žalujoči: oče in mati, brat Josef, soldat sestre Maria, Milka in Josefina.

Z žalostnim srcem naznanjamo vsem našim sorodnikom in znancem žalostno vest, da je nad nad vse ljubljeni sin in brat

Johann Schwab,

Soldat,

v cvetu mladosti, star 21 let, umrl 21. marca 1944 po težki bolezni, pripeljan v lazaret iz vzhodne fronte. Njegovo truplo počiva daleč od njegove mile in drage mu rodne zemlje katero je tako zelo ljubil. Počivaj v miru in lahka Ti bodi tuja zemlja, v naših srcih boš pa živel vedno.

Lees, v aprilu 1944.

Žalujoči: starši, brata Franci in Jože, sestra Lenčka in ostalo sorodstvo.

Z žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da smo mesto veselega svidenja, dobili žalostno vest, da je naš ljubljeni sin in brat

Jeras Stefan,

Grenadier,

v najlepši cvetoči mladosti, star 23 let, padel junaške smrti 3. marca 1944 na Vzhodni fronti, zadet od granate. Štefan, kako si šel z odprtimi rokami sreči nasproti. Vse Tvoje veselje in sreča mora počivati daleč proč od rodne zemlje in Tvojih do skrajnosti potrtih domačih, ki si vse tako ljubil. Štefan, mrtev si, a v naših srcih živih še vedno. Lahka naj Ti bo tuja zemlja, počivaj v miru, sladko snivaj, dragi Štefan! Priporočamo ga v spomin in molitev.

Vikertsche Unter Großgallenberg.

Žalujoči: oče in mati, brat Vinzenz na vzhodni fronti, sestra Angelca ter ostalo sorodstvo

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljeni sin in brat

Johann Werlnik,

Rott Wachtmeister der Polizei,

v cvetoči mladosti, star komaj 32 let, padel junaške smrti na Vzhodu 23. II. 1944. Njegovo truplo počiva daleč proč od njegove, mile in drage mu rodne zemlje, ki jo je tako ljubil. Kdor je poznal našega Janeza ve, kaj smo z njim zgubili. Bodi mu lahka tuja zemlja. Priporočamo ga v molitev in blag spomin!

Lahovče, v aprilu 1944.

Žalujoči starši, Franz, Matevž, Stanko, gre[illegible]

Strta pod udarci usode, javljam tužno vest, da je moj srčno ljubljeni soprog, dobri oče, sin in brat

Mathias Miklautschitsch,

Gend. Hauptwachtmeister,

padel junaške smrti dne 5. aprila 1944. Pokopali smo ga na domači grudi v Laak a. d. Zaier.

ZAHVALA

Vsem, ki so mi v najtežjih urah mojega življenja stali ob strani, se iskreno zahvaljujem. Posebno zahvalo sem dolžna za poklonitev vencev, kakor tudi za tolažilen govor ob odprtem grobu. Zahvaljujem se tudi vsem sosedom in prijateljem, ki so ga spremili v prerani grob.

Laak a. d. Zaier, 12. aprila 1944.

Žalujoča soproga Miti, otroci: Anna, Franz, Ivan, Vinko, Marinka, Paul, ter sorodstvo.

Lichtspiele

Allgemeine Filmtreuhand G. m. b. H.
Zweigstelle Veldes

ASSLING
18., 19., 20. IV.
Wunschkonzert
Für Jugendliche zugelassen!
21., 22., 23., 24. IV.
Frauen sind doch bessere Diplomaten
Für Jugendliche nicht zugelassen!

KRAINBURG
18., 19., 20. IV.
Unsterblicher Walzer
Für Jugendliche zugelassen!
21., 22., 23., 24. IV.
Man rede mir nicht von Liebe
Für Jugendliche nicht zugelassen!

LAAK
18., 19., 20. IV.
Mein Mann darf es nicht wissen
Für Jugendliche nicht zugelassen!
21., 22., 23. IV.
Kongo-Expreß
Für Jugendliche zugelassen!

RADMANNSDORF
18., 19., 20. IV.
Kongo-Expreß
Für Jugendliche zugelassen!
21., 22., 23. IV.
Geliebter Schatz
Für Jugendliche nicht zugelassen!

VELDES
19., 20. IV.
Aus erster Ehe
Für Jugendliche nicht zugelassen!
21., 22., 23. IV.
Manege
Für Jugendliche nicht zugelassen!

NEUMARKTL
19., 20. IV.
Paradies der Junggesellen
Für Jugendliche nicht zugelassen!
22., 23. IV.
Symphonie eines Lebens
Für Jugendliche nicht zugelassen!

STEIN
18., 19., 20. IV.
Der Sündenbock
Für Jugendliche zugelassen!
21. 22., 23., 24. IV.
Romanze in Moll
Für Jugendliche nicht zugelassen!

ST. VEIT
22., 23. IV.
Altes Herz wird wieder jung
Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen!

LITTAI
19., 20. IV.
Seitensprünge
Für Jugendliche nicht zugelassen!
22., 23. IV.
Frau Luna
Für Jugendliche nicht zugelassen!

MIESS
22., 23. IV.
Der Sündenbock
Für Jugendliche zugelassen!

Zu jedem Film die Deutsche Wochenschau!

Unnötig Licht verbrauchen heißt kriegswichtiger Arbeit Strom entziehen. Deshalb Licht sofort ausschalten, wenn es nicht benötigt wird, und entbehrliche OSRAM-Lampen ausreichend locker schrauben.
OSRAM
Viel Licht für wenig Strom!

Gute Anlage ihrer Ersparnisse
verlangen Sie den kostenlosen Anlage-Ratgeber über steuerbegünstigtes Bausparen und das Vermögenssparen bei der größten und ältesten Bausparkasse in den Donau-Alpengauen
WÜSTENROT
SALZBURG
BERATUNGSSTELLE MARBURG SCHILLERSTRASSE 6

Ärztlicher Sonntagsdienst

Krainburg:
Am 16. April 1944: Dr. Vinzenz Werbnak, Krainburg, Reiterdurchlaß 2; Fernruf 130.

Jede Arbeitsstunde hilft der Front!
Daher soll man auch heute seinen Körper nach Möglichkeit vor schädigenden Einflüssen schützen, zumal unsere bewährten Vorbeugungs- und Kräftigungsmittel erst nach dem Sieg wieder unbeschränkt zu haben sind.
BAUER & CIE
SANATOGENWERKE
BERLIN

Eine Glatze im Arbeitsanzug?
Mit dem Arbeitsanzug ist es wie mit dem Kopfhaar. Auch der Arbeitsanzug bekommt mit der Zeit dünne Stellen. — Hier muß die Hausfrau eingreifen: ehe diese Stellen durchscheuern, wird Stoff untergelegt. Das machen wir an allen stark beanspruchten Stellen: an den Knien, an den Ellenbogen, am Hosenboden. So erreichen wir, daß der Anzug doppelt so lange hält!
Guter Rat von IMI spezial

Krankheit keine Privatsache!
Jeder Kranke läßt eine Lücke in der Kampffront der Heimat offen. Der Wille zur schnellen Gesundung ist deshalb Pflicht; er muß die Kunst der Ärzte und die Wirkung bewährter Arzneimittel unterstützen!
ASTA
ARZNEIMITTEL

Nahrungsmittel weise einteilen!
Gerade jetzt, wo wir nicht im Überfluß schwelgen können, muß alles vollwertig verbraucht werden. Auch zugeteilte Eier sollten nur dann Verwendung finden, wenn es unbedingt nötig ist. Manches Ei in
Garantol
eingelegt, erfüllt zur rechten Zeit einen noch besseren Zweck! In GARANTOL halten sich Eier 1 Jahr lang!

Mali oglasi

Službe išče

Gospodinja, dobra kuharica, išče mesta pri mali družini ali v gostilni. Ponudbe na K. B. Krbg. pod šifro „Takoj". 2956—2

Službo išče trgovska pomočnica v trgovini z mešanim blagom ali knjigarni. Obvladam dobro nemško. Naslov v K. B. Krainburg. 2948—2

Prodam

Prodam dve stružnici za železo za RM 2 in 3000. Revolver stružnico za RM 800, žago za žaganje železa za RM 300, avtomat za izdelavo vijakov za RM 1200, vse na jermenski pogon. Ogled strojev v mizarski zadrugi v St. Veit/Sawe. 2954—6

Proda se krava, 5 mescev breja. Johann Ilitschar, Godeschitz 66, Laak/Zaier. 2935—6

Izgubljeno

V Veldesu je bila 12. marca zgubljena zlata zapestna ženska ura marke Doxa. Pošten najditelj se prosi odati jo proti visoki nagradi v občini Veldes ali pri žandarmeriji. 5436-22

V Radmannsdorfu je bilo zgubljeno 3. aprila nalivno pero znamke Pelikan, rdeče barve. Pošten najditelj se prosi oddati najdeno pero proti visoki nagradi pri blagajni kina v Radmannsdorfu. 5437-22

Pozabil sem v večernem vlaku dne 4. aprila od Neumarktl do Krainburga 1 par nizkih črnih čevljev z imenom, napisanim na podplatu, v vozu drugega razreda. Pošteni najditelj se naprosa, da odda v L. G. W. barake 66 pod S. K. Ljubljančan, proti nagradi. 2930—22

V sredo 4. aprila sem na pošti v Krainburgu pustila ležati nalivno pero. Pošten najditelj se naprosa, da odda v K. B. Krbg. 2931—22

Pozabljena je bila dne 5. aprila rjava aktovka z vsebino Fotoaparat „Zeis Ikon" in 3 ključi, na postaji Aßling na drugem peronu ob ograji tel. celice. Osebo je opazilo več ljudi in se naprosa, da v izogib nepriliki isto odda na K. B. Krainburg pod „Dobra nagrada". 2944—22

Zgubljeno 18. marca 1944, izseljenka iz Litijskega okraja. S popoldanskim vlakom proti Aßlingu sem pozabila v vlaku v Zwischenwässern vse svoje imetje. Škatlja od margarine na naslov Franz Obidič. v škatlji se nahaja žensko perilo, moška obleka, rjavi čevlji in 1 ogrinjalo. Poštenega najditelja prosim, da mi vrne na naslov Johann Furlan, Krainburg, Bergstraße 12. 2953—22

Zgubil sem moško žepno uro z verižico, dne 10. aprila popoldan od Hrastije do ulice am Hang. Ker sem reven vajenec, prosim poštenega najditelja, naj jo odda na K. B. Krbg. 2949—22

Razno

Bolnik v stanju okrevanja, 33 letni fant, išče sobo in hrano na deželi, najraje v trikotu Kokritz—Höflein—Goritsche. Oprema in perilo lastno. Plača po dogovoru. Ponudbe na K. B. Krainburg pod „Hišni varuh". 2936—23

V sredo 5. aprila mi je bila v trgovini Lichtl, Krainburg, mogoče po pomoti vzeta otroška Kleiderkarta. Oseba, ki je bila opažena se poziva, da jo v izogib posledic vrne na naslov, ki je na Kleiderkarti. 2933—23

AMTLICHE BEKANNTMACHUNGEN

Eieraufruf in der 61. Zuteilungsperiode

Das Landesernährungsamt Kärnten gibt für den Reichsgau Kärnten und als Referat Ernährung und Landwirtschaft des CdZ für die besetzten Gebiete Kärntens und Krains bekannt:

In der 61. Zuteilungsperiode, das ist in der Zeit vom 3. bis 30. 4. 1944, werden an jeden Versorgungsberechtigten 8 Eier ausgegeben, und zwar auf den in der 61. Zuteilungsperiode geltenden Abschnitt a der Reichseierkarte 4 Eier und auf den Abschnitt b 4 Eier. Die Inhaber der Reichseierkarte geben den Bestellschein Nr. 61 bei einem Kleinverteiler ab, welcher sie zum Umtausch gegen einen Bezugschein beim Ernährungsamt einreicht und damit die Eier bei einem Großverteiler bezieht.

Aus Transportgründen wird es voraussichtlich nicht möglich sein, daß die Versorgungsberechtigten die 8 Eier zugleich erhalten, sondern es werden zunächst die 4 Eier auf den Abschnitt a ausgegeben. Die weiteren 4 Eier auf den Abschnitt b können frühestens Ende April d. J. ausgegeben werden. Sollten einzelne Versorgungsberechtigte bis zum Ablauf der 61. Zuteilungsperiode (30. 4. 1944) die aufgerufenen Eier noch nicht bekommen haben, so behalten die zum Bezug derselben vorgeschenen Abschnitte auch in der 62. Zuteilungsperiode noch ihre Gültigkeit.

Klagenfurt, den 12. April 1944.

Landesernährungsamt Kärnten.

Hausbrandkohlenversorgung 1944-45

Der Beauftragte für die Kohlenbewirtschaftung der Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark und in Oberkrain gibt bekannt:

Das neue Kohlenwirtschaftsjahr 1944/45 beginnt am 1. April 1944 und endet am 31. März 1945.

Der gesteigerte Bedarf der Rüstungswirtschaft und anderer kriegswichtiger und lebensnotwendiger Verbrauchsstellen verlangt, daß im neuen Kohlenwirtschaftsjahr Einsparungen im Hausbrand erzielt werden.

Die bisherigen Bestimmungen über die Hausbrandkohlenversorgung bleiben im wesentlichen unverändert.

Als Grundlage für die Versorgung der Verbraucher gelten auch im Kohlenwirtschaftsjahr 1944/45 die in die Kundenlisten der Kohlenhändler eingetragenen, vom Wirtschaftsamt überprüften und auf den sparsamsten Verbrauch richtiggestellten Jahresbezugsmengen, ohne daß auf diese Mengen ein Lieferanspruch besteht. Eine Neueintragung in die Kundenkartei ist nicht notwendig. Jeder Verbraucher erfährt von seinem Kohlenhändler die voraussichtlichen Bezugsmengen. Ein Wechsel des Händlers ist grundsätzlich nicht gestattet.

Die Verbraucher sind verpflichtet, art- und sortenähnliche Brennstoffe anzunehmen.

Verbraucher, die lagern können, verlieren die Bezugsberechtigung, wenn sie zum Zeitpunkt der vom Händler angebotenen Lieferung die Annahme verweigern.

Auf die kriegsbedingten Schwierigkeiten bei der Belieferung der Verbraucher durch den Kohlenhandel wird besonders hingewiesen.

Die Verbraucher sind angewiesen insbesondere während der Übergangszeiten im Frühjahr und Herbst äußerst zu sparen, um sich dadurch für die Wintermonate einen entsprechenden Vorrat zu schaffen.

Jeder Verbraucher ist verpflichtet, alle Umstände, welche eine Herabsetzung der zuerkannten Brennstoffmengen zur Folge haben, ohne Aufforderung über seinen Kohlenhändler dem zuständigen Wirtschaftsamt bekanntzugeben.

Insbesondere haben Umquartierte aus luftgefährdeten Gebieten jede Wohnungsveränderung ihrem Kohlenhändler und dem zuständigen Wirtschaftsamt zu melden.

Die näheren Bestimmungen sind den Kundmachungen des Kohlenhandels zu entnehmen.

Der Beauftragte für die Kohlenbewirtschaftung der Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark und in Oberkrain.

Beratung zur Unfallverhütung

Die Sozialversicherungskasse für die besetzten Gebiete Kärntens und Krains teilt mit:

Da die über Anordnung des Beauftragten für Sozialversicherung eingestellten technischen Aufsichtsbeamten ihrer Bestimmung gemäß die Betriebe in allen Angelegenheiten der Unfallverhütung zu beraten haben, werden jene Betriebe, die eine besondere Auskunft in sicherheitstechnischen Belangen benötigen, aufgefordert, ihre diesbezüglichen Wünsche der Sozialversicherungskasse in Krainburg Am Weiher 11. schriftlich oder telefonisch bekanntzugeben, damit die technischen Aufsichtsbeamten zunächst in diesen Betrieben beratende Kontrollen in Belangen der Unfallverhütung vornehmen können. Da auch die Haushaltungen mit Hausangestellten Betriebe im Sinne der Unfallverhütungsvorschriften sind, können auch Haushaltungsvorstände dieses Ersuchen stellen; um die Arbeit der Aufsichtsbeamten zu beschleunigen, wird empfohlen, die vor kurzem übersandten Unfallverhütungsvorschriften (Teil C für Haushaltungen) vorher einer genauen Durchsicht zu unterziehen.

Nasveti o preprečitvi nezgod

Sozialversicherungskasse für besetzte Gebiete Kärnten und Krains (blagajna za socialno zavarovanje v zasedenem ozemlju Kärntna in Kraina) javlja:

»Po odredbi poverjenika za socialno zavarovanje so postavljeni tehnični nadzorni uradniki, ki naj v smislu svoje določitve dajejo nasvete obratom v vseh zadevah, ki se tičejo preprečitve nezgod. Pozivajo se vsi obrati, ki jim je potrebno v varstveno-tehničnih zadevah kakšno posebno pojasnilo, da zadevne želje javijo pismeno ali telefonično Sozialversicherungskassi v Krainburgu, am Weiher 11. Tehnični nadzorni uradniki bodo v omenjenih zadevah najprej v teh obratih izvedli posvetovalno kontrolo. Ker so tudi v domačinstvih z domačimi nastavljenci obrati v smislu predpisov o nezgodnem zavarovanju, lahko tudi dotični gospodarji izjavijo tozadevne prošnje. Radi olajšanja in pospešitve dela nadzornemu uradniku se priporoča, da poprej preberejo in točno pregledajo Unfallverhütungsvorschriften Teil C für Haushaltungen), ki so jim bile pred kratkim doposlane.

Obstbaumspritzmittel Neodendrin (Obstbaumkarbolineum). Selinon neu. Baumwachs. Baumteer. Castrix-Körner gegen Feldmäuse und sonstige Schädlingsbekämpfungsmittel sowie **Wolmann-Salz** zur Holzimprägnierung im Gartenbau erhältlich bei Franz Napotnik Eisen- und Farbenhandlung. Kalk- und Zementniederlage. Klagenfurt, Krefelder Straße 9, Fernruf 3009 (21.142)

Wechselseitige Kranken-Versicherungs-Anstalt Südmark bietet Kranken-Zuschußversicherung für Pflichtversicherte, Kranken-Vollversicherung für Versicherungsfreie, Krankenhaustaggeld-Versicherung für jedermann. Auskunft: Hauptverwaltung Graz, Neutorgasse Nr. 57 Verwaltungsstelle: Marburg, Edm.-Schmid-Gasse 8. Büro: Cilli, Grabengasse 2.

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki ste ob smrti mojega moža,

Sore Rudolfa,

sočustvovali z menoj, ga spremljali na njegovi zadnji poti in obsuli njegov grob s cvetjem.

Krainburg, 6. aprila 1944.

Katarina Sore.

✠

Globoko potrti javljamo žalostno vest, da je naš ljubljeni edini sin

Mali Franz,
Gefreiter,

padel dne 20. januarja 44 na vzhodni fronti, star komaj 20 let. Namesto veselega svidenja smo prejeli žalostno vest, da ne bo več videl gorenjskih planin, katere je tako ljubil.

Ober Kanker, v aprilu 1944.

Globoko žalujoča družina Mali.

✠ Namesto skorajšnjega svidenja z njim, smo nepričakovano prejeli žalostno vest, da je dne 24. februarja 1944 v svoji 20. spomladi zgubil na Vzhodu življenje naš preljubi sin in brat

Josef Titschar,
Panzergrenadier.

Neizmerna je naša bol, vsa naša sreča in vse naše upanje počiva daleč proč od njegove rodne grude, ki jo je naš dobri in veseli Jože tako zelo ljubil. Vsi, ki ste ga poznali, veste, kaj smo z njim zgubili.

Bodi Ti, ljubi Joža, lahka zemljal Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Zirklach, v aprilu 1944.

Žalujoči starši, brat in sestra.